
VIII
MELA
DE
TU ORB
EC,
129
INCUNABULI
M
7
6
Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze

Novellae etati ad geographie vmiculatos calles huma
no viro necessarios flores aspirati votu bñmereti ponit
Cir
cius
Septe
ntrio
Bore
as vl Aqlo
Vultur
nº Subsola
Eu
rus
No
tus
Au
ster
Aphri
cus
Zephi
Fa
vonº
Ch
orus
E
u
ro
pa
A
S
I
A
A
F
R
I
C
A
Indicum
Pelagus

¶ Pomponij Mellae Cosmographi Geographia: Prisciani quoq; ex dionysio Thessalonicensi de situ orbis interpretatio.

Pomponij Mellae de orbis situ Liber primus.

Prooemium.

Orbis situm dicere aggredior impe/ditum opus & facundię minime ca/pax. Constat enim fere ex gentiū lo/corumq; nominibus: & eorum per/plexo satis ordine: quem persequi longa ē magis q̄ȝ benigna materia Uerum aspici tamen cognosciq; di/gnissimum: & quod si non ope inge/nij orantis: at ipsa sui cōtemplatio/ne precium operę attendentiū ab/soluat. Dicam autem alias plura et exactius. Nunc autem vt queq; erunt clarissima & strictim ac p̄mo quidem: quę sit forma totius: quę maxime partes. quo singulę mo do sint: vtq; habitent̄ expediam. Deinde rursus oras omnium et littora vt intra extraq; sunt: atq; vt ea subit ac circumluit pelagus: additis quę in natura regionum incolarumq; memoranda sunt. Id quo facilius sciri possit atq; accipi: paulo altius summa repe/tetur.

Mundi in quattuor partes diuisio.

Omne igitur hoc quicquid est: cui mundi cęliq; no/men indidimus: vnum id est: & vno ambitu se cun/ctaq; amplectitur. partibus differt. Unde sol oritur oriens nuncupatur: aut ortus. quo demergitur oc/cidens vel occasus: qua decurrit meridies. ab aduer sa parte septētrio. huic medio terra sublimis cingitur vndiq; mari: eademq; in duo latera: quę hemispheria noiant̄ ab oriente diuisa

ad occasum zonis quinq3 distinguitur. mediam ęstus infestat. fri/
gus vltimas. Reliquę habitabiles paria agunt anni tempora: verũ
non pariter. Antichthones alteram. nos alteram incolimus. Illi/
us situs ob ardorem intercedentis plagę incognitus. huius dicen
dus est. Hęc ergo ab ortu porrecta ad occasuz: ꝛ quia sic iacet ali/
quanto q̃3 vbi latissima est longior: ambitur omnis oceano: quat/
tuorq3 ex eo maria recipit. Vnum ab septẽtrione. a meridie duo.
quartum ab occasu: Suis locis illa referentur. Hoc primũ angu/
stum nec amplius decem millibus passuum patens terras aperit
atq3 intrat. Tum longe lateq3 diffusum abigit vaste cędentia litto/
ra: iisdemq3 ex diuerso prope coeuntibus adeo in arctum agitur:
vt minus mille passibus pateat. Inde se rursus: sed modice admo
dum laxat: rursusq3 etiam q̃3 fuit arctius: exit in spacium. Quo cũ
est acceptum ingens iterum ꝛ magnũ ꝛ paludi cęterum exiguo ore
coniungitur. Id omne qua venit: quaq3 dispergitur / vno vocabu/
lo nostrum mare dicitur. Angustias introitumq3 venientis nos fre/
tum. greci porthmon appellant. Qua diffunditur alia aliis locis
cognomina acceptat. Vbi primum se coarctat: hellespontus vocat̃
Propontis: vbi expandit. Vbi iterum pressit: thracius bosphor⁹.
Vbi iterum effundit: pontus Euxinus. Qua paludi cõmittit̃ cim/
merius bosphorus. palus ipsa meotis: Hoc mari ꝛ duobus incly/
tis amnibus Tanai ꝛ Nilo in tres partes vniuersum diuiditur. Ta
nais a septẽtrione ad meridiẽ vergẽs in mediã fere meotidã defl u
it: ꝛ ex diuerso Nilus in pelagus. Quod terrarũ iacet a freto ad ea
flumina ab altero latere Africã vocam⁹. ab altero Europen. ad Ni/
lum Africã. ad Tanain Europen: Vltra quicquid est Asia est.

Summa Asię descriptio

¶ Trib⁹ hanc e partib⁹ tangit ocean⁹ ita nominib⁹ vt locis differẽs.
Eous ab oriente. a meridie indicus. a septentrione scythicus. Ipsa
ingẽti ac ꝑpetua fronte versa ad oriẽtẽ tantũ ibi se in latitudinẽ ef
fundit: quãtũ Europe ꝛ africa: ꝛ qd̃ inter ambas pelagus immissũ ẽ:

Jnde cum aliquatenus solida processit ex illo oceano quē indicum
diximus arabicum mare ꝛ persicum. ex scythico caspium recipit: et
ideo qua recipit angustior. Rursus expanditur ꝛ fit tam lata q̈ȝ fue
rat. Deinde cum iam in suum finem aliarumqȝ terrarum confinia
deuenit: media nostris ęquoribus excipitur. reliqua altero cornu
pergit ad Nilum altero ad Tanaim. Ora eius cum alueo Nili a/
mnis ripis descendit in pelagus: ꝛ diu sicut illud incedit ita sua lit/
tora porrigit. Deinde fit uenienti obuiā ꝛ primū se ingenti ambi/
tu incuruat. post se ingenti fronte ad hellesponticum fretum exten
dit. ab eo iterū obliquat ad bosphorū: iterumqȝ ad ponticū latus
curua aditum męotidos transuerso margine attingit. Jpsa gremio
ad Tanain vsqȝ cōplexa fit ripa: qua Tanais est. Jn ea primos ho
minū accipimus ab oriente Jndos Seres ꝛ Scythas. Seres me/
dia ferme eoę partis incolūt. Jndi ꝛ Scythę vltima. ambo late pa/
tentes: neqȝ in hoc tantum pelagus effusi. Spectant enim etiā me
ridiem Jndi: oramqȝ indici maris: nisi q̄ ęstus inhabitabilem ef/
ficiunt: diu continuus gentibus occupant. Spectant ꝛ septentrio/
nem Scythę: ac littus scythicū: Nisi vnde frigoribus arcentur vsqȝ
ad caspium sinū possident. Jndis proxima est ariadne. Deinde
Aria ꝛ cedrosis ꝛ Persis ad sinum persicum. hunc populi persarū
ambiunt. Jllum alterū arabes. Ab ijs: quod in africā restat: ęthio
pum est. Jllic caspiani scythis proximi sinum caspiū cingunt: Ul
tra Amazones: vltraqȝ eas hyperborei esse memorant. Jnterio/
ra terrarū multę varięqȝ gentes habitant gandari: ꝛ pariani: ꝛ ba/
ctri. susiani. pharmacotrophi. homarei. coamani. rophanes. dachę
Super scythas scytharumqȝ deserta: ac super caspium sinū Comari
Massagetę. Cadusi. hircani. hiberi. Super amazonas ꝛ hyper/
boreos Cimmerij. Scythę. Antiachę. Georgili. Moschi. Corsitę.
Phoristę. Riphaces. atqȝ vbi in nostra maria tractus excedit. Ma
ri. Antibarani ꝛ notiora iā nomina Medi. Armenij. Comageni.
Murrani. vegeti. Cappadoces. Gręci. Lycaones. phryges. Persę

Isauri. Lydi Syrocilices. Rursus ex iis: que meridie spectat: cedē qz gentes interiora littora vsqz ad sinū persicū. Super hunc sunt Parthi & Assyrii. Super illum alterū Babilonii. Et sup Aethiopas egypti ripis Nili amnis & mari proxima iidem Aegyptii possident. Deinde arabia angusta fronte sequentia littora attingit. Ab ea vsqz ad flexū illum: quē supra rettulimus: Syria. & in ipso flexu Cilicia. extra autem Lycia & Pamphilia. Caria. Ionia. Aeolis Troas vsqz ad hellespontū. Ab eo bithyni sunt ad thraciū bosphorū Circa pontū aliquot populi alio alioqz fine. omnes vno noie pontici dicuntur. ad lacū Meotici. ad tanain Sauromate.

Summa Europe descriptio

Europa terminos habet ab oriente Tanain & meotida & pontū. a meridie reliqua nostri maris. ab occidente Atlanticū: a septētrione Britannicū oceanū. Ora ei⁹ forma littorū Tanai ad hellespontū. qua ripa est dicti amnis. qua flexum paludis ad ponticū redigit qua propontidi & hellesponto latere adiacet: contrariis littoribus Asie nō opposita modo: verū etiā similis est: Inde ad fretū nūc vaste retracta: nūc prominens tres maximos sinus efficit: totidē qz in altū se magnis frontibus euehit. Extra fretū ad occidentē inequalis admodū precipue media que procurrit ad septentrionē: nisi vbi semel iterūqz grandi recessu abducitur: pene vt directo limite extenta ē. Mare quod primo sinu accipit Aegeū dicit. Qd sequenti in ore Ioniū. Adriaticū interius. Quod vltimo nos tuscum quod graii Tyrrhenū perhibent. Gentiū prima est Scythia alia qz dicta est: a Tanai media ferme pontici lateris. hinc in egei partē continens thracie ac macedonie adiungitur. Tū grecia prominet: Aegeumqz ab Ionio mari dirimit. Adriatici latus Illyris occupat inter ipsuz adriaticū & tuscū Italia procurrit. In tusco intimo gallia est. Ultra hispania est. hec in occidentem deniqz etiam ad septentrionē diuersis frontibus vergit. Deinde rursus gallia ē longe & a nostris littoribus hucusqz promissa. Ab ea Germani ad

Sarmatas porriguntur. Illi ad Asiam. Hec de Europa.

Summa Aphrice descriptio

¶ Africa ab orientis parte Nilo terminata: pelago a ceteris: breui
or est quidé q̃ȝ Europa: quia nec vsq̃m Asie ⁊ non totis huius lit/
toribus obtenditur. Longior tamen ipsa q̃ȝ latior: ⁊ qua ad fluui/
um attingit latissima: Vtqȝ inde procedit: ita media precipue in
iuga exurgens pergit in curua ad occasum: fastigiatqȝ se molliter:
⁊ ideo ex spacio paulatim adductior. Vbi finitur: ibi maxime angu
sta est. Quantum incolitur eximie fertilis. Verum ꝙ pleraqȝ eius
inculta: ⁊ aut harenis sterilibus obducta: aut ob sitim celi terrarũ/
qȝ deserta sunt: aut infestantur multo ac malefico genere animali/
um: vasta é magis q̃ȝ frequens. Mare quo cingitur a septentrio/
ne libycum. a meridie ethiopicum. ab occidente atlanticum dici/
mus. Ab ea parte: que libyco adiacet: proxima Nilo prouīcia: quã
Cyrenas vocant: Deinde cui totius regionis vocabulo cognomẽ
inditũ é / Africa. Cetera Numide ⁊ Mauri tenent. Sed mauri ĩ at/
lanticũ pelag⁹ expositi. Vltra Nigrite sũt ⁊ pharusij: vsqȝ ad ethio
pas. Hi ⁊ reliqua huius ⁊ totũ latus: qđ meridiẽ spectat: vsqȝ ĩ asie
cõfinia possidẽt. At sup ea: que libyco mari abluunt̃ libyes egyptij
sũt: ⁊ Leucoethiopes ⁊ natio frequẽs multiplexqȝ getuli. Deinde
late vacat regio perpetuo tractu inhabitabilis. Tũ p̄mos ab oriẽte
garamantas: post augilas ⁊ troglodytas ⁊ vltimos ad occasum at/
lantas audimus. Intra si credere libet: vix iam homines magisqȝ
semiferi egypanes ⁊ blemmye ⁊ gamphasantes ⁊ satyri sine tectis
passim ac sedib⁹ vagi habẽt potius terras: q̃ȝ habitent. Hec sũma
nostri orbis. he maxime ptes. he forme gẽtesqȝ ptiũ. Nũc exacti⁹
oras situsqȝ dicturo inde é cõmodissimũ incipere: vnde terras no
strũ pelagus ingredit̃. Et ab ijs potissimũ: que influẽti dextra sũt.
Deinde stringere littora ordine: quo iacent: peragratisqȝ omnibus

que mare attingunt:legere etiã illa:que cingit oceanus:donec cur/
sus incepti operis intra extraqz circũuectus orbem illuc: vnde coe
perit/redeat. Particularis Aphrice descriptio.

DIctum est atlanticũ esse oceanũ:qui terras ab occidẽ
te cõtingeret.hinc in nostrum mare pergentibus le/
ua hispania.Mauritania dextra est.Prime partes il
le Europe.he Africe Eius ore finis Muluca.caput
atqz exordium est promontoriũ:quod greci ampelu
sian:afri aliter sed idẽ significante vocabulo appellant. In eo ẽ spe
cus herculi sacer:& vltra specum Tinge oppidum peruetus ab An
teo(vt ferunt) conditum.Extat rei signuz parma elephantino ter/
gore execto ingens:& ob magnitudinẽ nulli nunc vsuro habilis:
quã locorũ accole ab illo gestatam pro vero habent traduntqz:et
inde eximie colunt. Deinde est mons pręaltus:ei quẽ ex aduerso
hispania attollit obiectus.hũc abylam.illũ calpen vocant:colũnas
herculis vtrunqz.Addit fama nominis fabulã herculem ipsũ iun
ctos olim perpetuo iugo diremisse colles:atqz ita exclusum antea
mole montiũ oceanũ:ad que nunc inundat/admissum. hinc iã ma
re latius funditur: summotasqz vastius terras magno impetu infle/
ctit. Ceterũ regio ignobilis:& vix quicq̃m illustre sortita: paruis
oppidis habitatur.parua flumina emittit:solo q̃z viris melior: & se/
gnitie gentis obscura. Ex iis tamen:que cõmemorare non piget.
Montes sunt alti: qui continenter & quasi de industria in ordinẽ
expositi ob numerũ septem:ob similitudinẽ fratres vocantur. Tum
vada fluuius:& rusigada & siga parue vrbes:& portus: cui magno ẽ
cognomen ob spaciũ.Muluca ille: quẽ diximus:amnis est ingen
tium olim regnorũ terminus Bocchi Iugurtheqz. ¶ Ab eo Nu/
midia ad ripas exposita fluminis ampsaci :spacio quidẽ q̃z Mau/
ritania angustior est:Uerum & culta magis & ditior. Urbiũ: quas
habet maxime sunt Cyrtha procul a mari:nunc Sucianorum colonia

quondam regum domus Jube ꝛ Siphacis: cum foret opulentissi
ma. Jola ad mare aliquando ignobilis: Nunc quia Jube regia fuit
ꝛ ꝙ cesarea vocitatur illustris. Citra hanc (nam in medio ferme lit/
tore sita est) Cartinna ꝛ Arsinna sunt oppida ꝛ ampsa castellum ꝛ
Laturus sinus ꝛ sardabale fluuius Ultra monumentū commune
regie gentis. Deinde Icosiuꝫ ꝛ vthisia vrbes. effluentes inter eas
Ancus ꝛ Nabar: aliaqꝫ que taceri nullum rerum fame ve dispendiū
est. Interius ꝛ longe satis a littore (si fidē res capit) mirum ad/
modum spine piscium. muricum ostreorumqꝫ fragmenta: saxa at/
trita (vti solent) fluctibꝰ ꝛ nō differentia: marinis infixe cautibus
anchore: Alia ꝛ huiusmodi signa atqꝫ vestigia effusi olim vsqꝫ ad
ea loca pelagi in campis nihil alentibus esse inueniriqꝫ narrantur.
¶ Regio que sequitur a promontorio Metagonio ad aras phileno/
rum proprie nomen Africe vsurpat. In ea sunt oppida hippore/
gius ꝛ Rusicade ꝛ Tabraca. Deinde tria promontoria. candidum.
apollinis. mercurij vaste proiecta in altum duos grandes sinus ef
ficiunt hipponensem vocant proximū ab hipponediarico: quod lit
tori eius appositum est. In altero sunt castra lelia. castra cornelia.
flumen Bragada. Utica. ꝛ Carthago. ambe inclyte: ambe a phoe/
nicibus condite: Illa fato Catonis insignis. hec suo: nunc populi
romani colonia: olim imperij eius pertinax emula. Jam quidem
iterum opulenta: etiam nunc tam priorum excidio rerum q̄ꝫ ope
presentiū clarior. hadrumentum. Leptis. Clupea. habromacte.
Phyre. Neapolis hinc ad syrtim adiacēt: vt inter ignobilia celeber
rime Syrti sinus est: centum fere milia passuum qua mare accipit
patens: trecenta qua cingitur: Uerum importuosus atqꝫ atrox: et
ob vadorum frequentium breuia magisqꝫ etiam ob alternos mo/
tus pelagi affluentis ꝛ refluentis infestus. Super hunc ingens
palus amnē Tritona recipit. ipsa Tritonis: Unde ꝛ Minerue co/
gnomen inditum est: vt incole arbitrantur ibi genite: faciuntqꝫ ei

fabule aliquam fidem/ q quem natalem eius putant: ludicris vir/
ginum inter se decertantiu celebrant. Ultra est Oza oppidum et
Cinyps fluuius per vberrima arua decidens. Tum leptis altera et
syrtis: nomine atq ingenio par priori. Ceterum altero fere spacio
qua dehiscit: quaq flexum agit/ amplior. Eius promontorium est
Borion: ab eoq incipiens ora quam Lotophagi tenuisse dicuntur
vsq ad phiconta: et id promontorium est importuoso littore per/
tinax. Are ipse nomen ex philenis fratribus traxere: qui cótra cyre
naicos missi Carthagine ad dirimendum conditione bellum diu
iam de finibus et cum magnis amborum cladibus gestum. Postq
in eo quod conuenerat non manebatur: vt vbi legati concurrerant
certo tempore vtrinq dimissi ibi termini statuerent: pacti de in/
tegro vt quicquid citra esset: popularibus cederet: mirum et memo
ria dignissimu facin us hic se viuos obrui pertulerunt. ¶ Inde ad
catabatmon cyrenaica prouincia est: i eaq sunt hammonis oracu/
lum fidei inclyte: et fons: quem solis appellant: et rupes quedam au
stro sacra. Hec cum hominu manu attingitur: ille immodicus ex/
urgit: harenasq quasi maria agens sic seuit: vt equor fluctibus.
fons media nocte feruet. mox et paulatim tepescens fit luce frigi/
dus: tunc vt sol surgit ita frigidior. subinde per meridiem maxi/
me riget. sumit deinde tepores iterum et prima nocte calidus: atq
vt illa procedit: ita calidior. rursus cum est media perferuet. In lit
tore promontoria sunt zephyrion. et naustathmos. portus pareto/
nius: Urbes. hesperia. Apollonia. Ptolemais. Arsinoe. atq vnde
terris nomé est: ipsa Cyrene. ¶ Catabatmos vallis deuexa in egy/
ptum finit africam. Ore sic habitantur ad nostrum maxime ritum
moratis cultoribus: nisi q quidam linguis differunt et cultu deo/
rum quos patrios seruant ac patrio more venerantur. Proximis
nulle quidé vrbes stant. tamen domicilia sunt: que Mapalia ap/
pellantur. victus asper et mundicijs carens. primores sagis velant

vulgus bestiarum pecudumqꝫ pellibus. humi quies epulęqꝫ capi/
untur: Vasa ligno fiunt aut cortice. potus est lac succusqꝫ bacca/
rum. cibus est caro plurimum ferina. Nam gregibus (quia id solũ
optimũ est) quoad potest/parcitur. Interiores etiam incultius.
sequuntur vagi pecora: vtqꝫ a pabulo ducta sunt: ita se ac tuguria
sua promouent atqꝫ vbi dies deficit: ibi noctẽ agunt. quãq̃ꝫ in fa/
milias passim ⁊ sine lege dispersi/nihil in cõmune consultant: ta/
men quia singulis aliquot simul coniuges/⁊ plures ob id liberi a/
gnatiqꝫ sunt nusq̃ꝫ pauci: Ex his qui vltra deserta esse memorant̃
atlantes solẽ execrant̃: ⁊ dum oritur ⁊ dum occidit vt ipsis: agris/
qꝫ pestiferum. Nomina singuli non habent. non vescuntur anima
libus. neqꝫ illis in quiete qualia cęteris mortalibus visere datur.
Troglodytę nullarum opum domini: strident magis quã loquunt̃
specus subeunt alunturqꝫ serpentibus. Apud gramantes etiã ar/
menta sunt ea: quę obliqua ceruice pascuntur. Nam pronis directa
in humum cornua officiunt. Nulli certa vxor est. Ex his qui tã con
fuso parentũ coitu passim incertiqꝫ nascunt̃: quos pro suis colant:
formę similitudine agnoscunt. Augilę manes tantũ deos pu/
tant. per eos deierant. eos vt oracula consulunt: precatiqꝫ quę vo/
lunt: vbi tumulis incubuere: pro responsis ferunt somnia. Foemi/
nis eorum solenne est nocte: qua nubunt: omnium stupro patere:
qui cum munere aduenerint: ⁊ tum cum plurimis concubuisse ma
ximum decus. in reliquũ pudicitia insignis est. Nudi sunt Gam
phasantes: armorumqꝫ omnium ignari. nec vitare sciunt tela nec
iacere: ideoqꝫ obuios fugiunt. neqꝫ aliorum q̃ꝫ quibus idem inge/
nij est: aut congressus aut colloquia patiuntur. Blemmyis ca/
pita absunt. vultus in pectore est. Satyris pręter effigiem nihil
humani. Aegypanum quę celebratur ea forma est. Hęc de Africa.

Particularis Asię descriptio.

ASię prima pars Aegyptus inter catabatmon & ara/
bas ab hoc littore penitus immissa donec ęthiopiã
dorso cõtingat/ad meridiẽ refugit Terra expers im/
briũ mire tamẽ fertilis & hominũ aliorũq3 animaliũ
pfoecunda generatrix: Nilus efficit amniũ in nostrũ
mare pmeantiũ maximus. hic ex desertis africe missus nec stati na
uigari facilis nec stati nilus ẽ: & cũ diu simplex seuusq3 descendit:
circa Meroen late patentẽ insulã in ethiopiã diffundit͂: alteraq3
ex parte astabores altera astape dictus ẽ. Vbi rursus coit: ibi nomẽ
hoc capit Inde parti asper parti nauigia patiens i imanẽ lacũ de/
uenit: ex quo pręcipiti impetu egressus & talenso alterã insulã am/
plexus vsq3 ad elephantilẽ vrbem egyptiam atrox adhuc: feruens/
q3 decurrit: Tum demũ placidior: & iam pene nauigabilis: primum
iuxta certasoꝝ oppidum triplex esse incipit. Deinde iterumq3 diui
sus ad Deltam & ad Melin it per omnẽ ęgyptum vagus atq3 di/
spersus septemq3 in ora se scindens singulis tamen grandis/euol/
uitur. Non pererrat autẽ tantum eam: sed ęstiuo sydere exũdans
etiam irrigat: adeo efficacibus aquis ad generandũ alendumq3 vt
pręter id ꝙ scatet piscib9. ꝙ hyppopotamos crocodilosq3 vastas
belluas gignit: glebis etiã infundat animas: ex ipsaq3 humo vita/
lia effingat. hoc eo manifestum est ꝙ vbi sedauit diluuia: ac se sibi
reddidit: per humentes campos quędam nondum perfecta anima
lia: sed tum primum accipientia spiritum/& ex parte iam formata
ex parte adhuc terrea visunt͂. Crescit porro: siue ꝙ solutę magnis
ęstibus niues ex imanibus ęthiopię iugis largius q̃3 ripis accipi
queant/defluunt: siue ꝙ sol hyeme terris propior: & ob id fontem
eius minuens tunc altius abit: sinitq3 integrum: & vt est plenissi/
mus/surgere: siue ꝙ per ea tempora flantes ęthesię aut actas a se/
ptentrione in meridiem nubes super principia eius imbre pręci/
pitant: aut uenienti obuię aduerso spiritu cursum descendentis

impediunt aut harenis: quas cum fluctibus littori applicant / oſtia
obducunt: ſitq; maior: vel ꝙ nihil ex ſemet amittit: vel ꝙ plus q̃z
ſolet accipit: vel ꝙ minus q̃z debet emittit. Quod ſi eſt alter orbis:
ſuntq; oppoſiti nobis a meridie Antichthones: ne illud quidem a
vero nimium abſceſſerit: in illis terris ortum amnem. vbi ſubter
maria ceco alueo penetrauerit: in noſtris rurſus emergere: & hac re
ſolſtitio accreſcere: ꝙ tū hyems ſit: vnde oritur. Alia quoq; i his
terris mira ſunt. In quodam lacu chemnis inſula lucos ſiluaſq; et
Apollinis grande ſuſtinens templum natat & quocūq; venti agūt
pellitur. Pyramides tricenum pedum lapidibus extructe: quarū
maxima (tres nanq; ſunt) quattuor fere ſoli iugera: que ſede occu
pat: totidem in altitudinē erigitur. Moeris aliquando campus
nunc lacus viginti millia paſſuum in circuitu patens: altior q̃z ad
nauigandū magnis onuſtiſq; nauibus ſatis eſt. Pſaminetię opus
labyrinthus domos mille & regias duodecim perpetuo parietis
ambitu amplexus marmore extructus ac tectus vnum in ſe deſcen
ſum habet: intus pene innumerabiles vias multis ambagibus huc
& illuc remeantibus: ſed continuo anfractu & ſępe reuocatis porti/
cibus ancipites: quibus ſubinde alium ſuper alios orbem agenti/
bus: & ſub inde tantum redeunte flexu quantum proceſſerat: ma/
gno & inexplicabili tamen errore perplexus eſt. Cultores regionū
multo aliter a cęteris agunt. mortuos fimo obliti plangunt. nec
cremare aut fodere fas putant: verum arte medicatos intra pene/
tralia collocant. Suis litteris peruerſe vtuntur. lutum inter manus
farinam calcibus ſubigunt. Forum ac negocia foeminę. viri penſa
ac domos curant. onera illę humeris. hi capitibus accipiunt. pa/
rentes cum egent illis neceſſe eſt: his liberum eſt alere. cibos pa/
lam & extra ſua tecta capiunt. obſcena intimis ędium reddunt. co/
lunt effigies multorum animalium atq; ipſa magis animalia ſed
alij alia: adeo vt quędam eorum etiam per imprudentiam inter/

emisse capitale sit: ⁊ vbi morbo aut forte extincta sint sepelire ac lugere solenne sit. Apis populorum omnium numen est Bos niger certis maculis insignis: ⁊ cauda linguaqꝫ dissimilis aliorum. raro nascitur nec coitu pecoris (vt aiunt) sed diuinitꝰ ⁊ cęlesti igne conceptus: diesqꝫ quo gignitur genti maxime festus est. Ipsi vetustissimi (vt predicant) hominum trecentos ⁊ triginta reges ante Amasim: ⁊ supra tredecim millium annorum ętates certis annalibus referunt: mandatumqꝫ litteris seruant: dum ęgyptij sūt quater cursus suos vertisse sydera: ac solē bis iam occidisse / vnde nūc oritur. Viginti millia vrbium Amasi regnante habitarunt: ⁊ nunc multas habitant. Earum clarissimę procul a mari. Says. Memphys. Syene. Bubastis. Elephantin. ⁊ Thebe vtiqꝫ (vt homero dictum est) centum portas: siue (vt alij aiunt) centum aulas habent: totidem olim principum domos: solitasqꝫ singulas vbi negotium exegerat: dena armatorum millia effundere. In littore Alexandria africę contermina. Pelusium arabię ipsas oras secat. Canopicum. Bolbiticum. Seueniticum. Pathameticum. Mendesium. Cataptiscum. Pelusiacum nili ostia.

❡ Arabia hinc ad rubrum mare pertinet: sed illic magis lęta ⁊ ditior: thure atqꝫ odoribus abundat. hic nisi qua Casio monte attollitur: plana ⁊ sterilis portum admittit Azotum suarum mercium emporium. Qua in altum abit: adeo edita vt ex summo vertice a quarta vigilia ortum solis ostendat.

❡ Syria late littora tenet terrasqꝫ etiam latius introrsus alijs alijsqꝫ nuncupata nominibus. Nam ⁊ coele dicitur: ⁊ mesopotamia: ⁊ damascene: ⁊ adiabene: ⁊ babylonia: ⁊ iudęa ⁊ colophone. hinc palestina est: qua tangit arabas cum phoenice: ⁊ vbi se cilicię committit: Antiochia olim ac diu potens: Sed cum eam regno Semiramis tenuit longe potentissima. operibus certe eius insi/

gnia multa sunt. duo maxime excellunt. constituta vrbs mire magnitudinis Babylon: ac siccis olim regionibus Euphrates & Tygris immissi. Ceterum in Palestina est ingens & munita admodum Gaza: sic Perse erarium vocant: & inde nomen est: quod cum Cambyses armis egyptum peteret: huc belli & opes & pecuniam intulerat. Est non minor Ascalon. Est Jope ante diluuium: vt ferunt: condita: vbi Cephea regnasse eo signo acole affirmant: quod titulum eius fratrisque phinei: veteres quedam are cum religione plurima retinent. quin etiam rei celebrate carminibus ac fabulis seruateque a Perseo Andromede clarum vestigium bellue marine ossa immania ostentant.

¶ Phoenicen illustrauere Phoenices solers hominum genus: & ad belli pacisque munia eximium: litteras & litterarum operas: aliasque etiam artes. maria nauibus adire. classe confligere. imperitare gentibus regnum preliumque commenti. In ea est Tyros aliquando insula nunc annexa terris defecit: quod ab impugnante quondam Alexandro iacta opera vici tenent vlteriora. Et adhuc opulenta Sidon antequam a Persis caperetur maritimarum vrbium maxima. Ab ea ad promontorium euprosopon duo sunt oppida bubos et bactros. Vltra tria fuerunt singulis inter se stadijs distantia. locus ex numero tripolis dicitur. Tum smyrna castellum & vrbs non obscura marathos. Inde iam non obliqua pelago: sed aduersa adiacens a terra grandem sinum inflexo tractu littoris accipit. populi dites circumsident. situs efficit: quia regio fertilis crebris & nauigabilis alueis fluminum peruia: diuersas opes maris atque terrarum facili commertio permutat ac miscet. In eo prima est reliqua pars syrie: cui antiochie cognomen additur. & in ora eius vrbes Seleutia. hyppatos. berytos. laodicea. arosos. amnesque inter eas eunt lichos & hyppatos & oronntes. Tum mons amanus: & ab eo statim mariandros & Cilices

¶ At in recessu intimo locus est magni aliquando discriminis fusorum ab

Alexandro persarum fugientisqz Darij spectator ac testis. Nunc ne minima quidem tunc ingenti vrbe celebris issos fuit: & hac re sinus issicus dicitur. procul inde Amynodes promontoriū inter pyramum cydnumqz fluuios iacet. Pyramus isso prior malosen preterfluit. Cydnus vltra p tarsum exit. Deinde vrbs est olim a rhodijs argiuisqz post piratis Pompeio assignante possessa. nunc pompeiopolis. tunc Soloe. Iuxta in paruo tumulo Arati poetę monumentum ideo referendum: quia ignotum / quam ob causam iacta in id saxa dissiliunt. Non longe hinc corycos oppidū portu saloqz incingitur angusto tergore continenti adnexū. Supra spe/cus est nomine Corycius singulari ingenio ac supra q̄z ut describi facile possit: eximius. Grandi nanqz hiatu patens montem littori appositum: & decem stadiorum cliuo satis arduum ex summo sta/tim vertice aperit. Tunc alte demissus & quantum demittitur am/plior viret lucis pubentibus vndiqz & totum se nemoroso laterum orbe complectitur adeo mirificus ac pulcher: vt mentes acceden/tium primo aspectu consternat: vbi contemplati durauere non sa/ciat. Vnus in eum descensus est angustus asper quingentorum et mille passuum per amoenas vmbras & opaca siluę quiddam agre/ste resonantis riuis hinc atqz illinc fluitantibus. Vbi ad ima per/uentum est: rursus specus alter aperitur ob alia dicendus. Terret ingredientes sonitu cymbalorum diuinitus & magno fragore cre/pitantium. Deinde aliquandiu perspicuus: mox & quo magis subi tur: obscurior ducit ausos penitus alteqz quasi cuniculo admittit: Ibi ingens amnis ingenti fronte se extollens tantūmodo se osten dit: & vbi magnum impetū breui alueo traxit: iterū demersus abs/condit. Intra spaciū ē magis q̄z vt progredi quisq̄z ausit horribile & iō incognitū. Totus aūt angust⁹ & vere sacer: habitariqz a dijs & dignus & creditus. nihil nō venerabile & quasi cū aliquo numine se ostentat. Alius vltra est: quē typhoneū vocāt ore angusto & multū

vt experti tradidere: pressus ⁊ ob id assidua nocte suffus⁹ neq; tn/
q̃; perspici facilis. sed quia aliquando cubile typhonis fuit: ⁊ quia
nunc demissa in se confestim exanimat natura fabulaq; memoran/
dus. Duo deinde promontoria sũt Sarpedon finis aliquãdo re/
gni sarpedonis: ⁊ quod ciliciã a pamphilia distinguit: anemurium
interq; ea cetandaris ⁊ natidos samiorum colonię sed cetandaris
sarpedoni propior. ¶ In pamphilia ẽ Melas nauigabilis fluuius
oppidum Sida: ⁊ alter fluuius Eurymedon. Magna apud cũ Cy
monis atheniensiũ ducis aduersus phenicas ⁊ Persas naualis pu
gna atq; victoria fuit. Mare: quo pugnatum est: ex edito admodũ
colle ꝓspectat asperidos: quã argiui condiderãt / possedere finiti/
mi. Deinde alij duo validissimi fluuij oestros ⁊ carathes. oestros
nauigari facilis. hic quia se pręcipitat ita dictus. Inter eos perga ẽ
oppidũ: ⁊ dianę: quam ab oppido pergeam vocãt templũ. Trans
eosdẽ mons sardemisos ⁊ phaselis a mopso cõdita finis pamphi/
lię. ¶ Lycia continuo cognominata a lyco rege pandionis filio atq;
vt ferunt infestata olim chymerę ignibus Sydę portu ⁊ tauri pro/
montorio grandẽ sinũ claudit. Taurus ipse ab eois littoribus ex/
urgens vaste satis attollit̃: Deinde dextro latere ad septentrionem
sinistro ad meridiẽ versus it in occidentem rectus ⁊ perpetuo iugo
magnarũq; gentiũ qua dorsum agit: terminus. vbi terras dirimit:
exit in pelagus. Idem autẽ ⁊ totus vt dictus est: dicitur etiam qua
spectat orientẽ. Deinde hęmodes ⁊ caucasus ⁊ propanisus. Tũ ca
spię pilę niphates ⁊ armenię pilę: ⁊ vbi iam nostra maria cõtingit
taurus iterum. Post eius promontoriũ flumen est lymira: ⁊ eo/
dem nomine ciuitas: atq; vt multa oppida sic pręter Patarani nõ
illustria: Illam nobilem facit delubrũ Apollinis quondã opibus
⁊ oraculi fide delphico simile. Vltra xẽanthus flumẽ ⁊ xanthos
oppidũ mons cragus. ⁊ quę lyciã finit: vrbs telmisos. ¶ Caria se/
quitur habitatur incertę originis. alij indigena. sunt qui pelasgos.
quidam cretas existimant. genus vsq; eo quondã armoꝝ pugnęq;

amans: vt aliena etiam bella mercede agerent. hic castella aliquot sunt. Deinde promõtoria duo pedalion ⁊ citria: ⁊ secundũ galbiã amnem: gaunus oppidum valitudine habitantiũ infame. Inde ad alicarnasson hęc adiacent: Rhodiorũ aliquot colonię. portus duo: gelos: ⁊ cui ex vrbe quã amplectitur thyssamissa cognomẽ est. Inter eos oppidũ latumna ⁊ pandion collis i mare emissus. Tũ tres ex ordine sinus Thymnias. Schenus Bubesius Thymnię promõtorium Aphrodisium est. Schenus ambit hylam. Bubesius cynotum. Cydnus in cornu peninsulę. Interq; eam ⁊ tetraticũ sinum in recessu posita eutiana. Alicarnassos argiuorũ: colonia est ⁊ cur memoranda sit pręter conditores: mausolęum efficit regis mausoli monumentuz vnũ de miraculis septẽ artemisię opus. Trans alicarnasson illa sunt: littus leuca. vrbes myridos aruanda. neapolis: sinus iasus ⁊ basilicus. In iaso ẽ barcilos. ¶ Post basilicũ Ionia aliquot se ambagibus sinuat ⁊ primum a possideo promontorio inflexum inchoans cingit oraculum apollinis dictum olim bramatię nunc dydimi. Miletum vrbem quondã ionię totius belli pacisq; artib⁹ principem: patriam Thaletis astrologi ⁊ Timothei musici ⁊ Anaximandri physici: aliorumq; ciuium inclytis ingenijs merito inclytam: vtcunq; Ioniã vocãt: vrbem hyppin amnis męandri exitum. Latmũ montẽ endymionis a luna (vt ferunt) adamati fabula nobilẽ. Deinde rursus inflexa cingit vrbem prienen ⁊ gesi fluminis ostium: moxq; ut maiore circuitu: ita plura complectitur. Ibi est Panioniũ sacra regio: ⁊ ob id eo nomine appellata: q eam cõmuniter iones colunt: ibi a fugitiuis (vt aiunt) condita. nomen famę annuit phygeta. Ibi ephesus ⁊ diane clarissimũ templum: quod Amazones asia potitę consecrasse traduntur. Ibi caystros amnis. Ibi lybedos: clarijq; apollinis fanũ: quod manto tiresię filia fugiens victores thebanorum. ephygonos ⁊ colophon quam Mopsus eiusdem mantos filius statuit. ad promontorium

quo ſinus clauditur: quod altera parte alium: quem ſmyrneum vo
cant/efficit: anguſtiſqꝫ ceruicibus reliqua extendit. in latius abit in
peninſulę faciem ſuper anguſtias hinc ceos illinc clazomena. ⁊ q̄ꝛ
terga agunt confinio adnexa mari diuerſis frontibus diuerſa ma/
ria proſpectant. In ipſa peninſula eſt Coryna. in ſinu ſmyrneo eſt
thermodon amnis: ⁊ vrbs leuca. extra phocis ionię vltīa. ¶ Pro/
xima regio ex quo ab ęolijs incoli coepit ęolis facta: ante myſia: ⁊
qua helleſpontū attingit troianis poſſidentibꝰ troas fuit. ¶ Primā
vrbem a myrino conditore myrinam vocant. Sequentē pelops ſta
tuit victo oenomao reuerſus ex gręcia. zimon nominauit: pulſis q̄
habitarant: dux amazonū zime. Supra caycus inter cleam decurrit
⁊ Pytanem illā: quę archeſilan tulit nihil affirmantis achademię
clariſſimū antiſtitem. Tum ī promontorio eſt cyrma oppidū: qđ
pręteruectos ſinus excipit non paruus: ſed longe ac molliter flexꝰ
retrahenſqꝫ paulatim oras vſqꝫ ad ima montis idę. Iſthmos par/
uis vrbibus aſperſus eſt: quarum clariſſima eſt ciſtena. gremio in/
teriore campus thebe nomine adrymetion auſtram. creſſam oppi/
da: eodem quo dicta ſunt ordine: adiacentia continet. In altero la
tere Antandrū duplex cauſa nominis iactatur. alij Aſcaniū Aeneę
filium cum ibi regnaret: captum a pelaſgis ea ſe redemiſſe comme
morant. Alij ab ijs putant conditam: quos ex andro inſula vis et
ſeditio exegerat. hi antandrum quaſi pro andro. illi quaſi pro viro
accipi volunt. Sequens tractus tangit gargara ⁊ aſſona ętolorū
colonias. Tū ſinus alter achęon limen nō longe ab ilio littora in/
curuat vrbe bello excidioqꝫ clariſſima. hic Sigeum fuit oppidum
hic achiuorum fuit bellantiū ſtatio. huc ab idęo mōte demiſſus
ſcamander exit ⁊ Simois fama q̄ꝫ natura maiora flumīa. Ipſe mōſ
vetere diuaꝝ certamīe ⁊ iudicio paridis memoratꝰ orientē ſolē ali/
ter: q̄ꝫ ī alijs terris ſolet aſpici/ oſtētat. nāqꝫ ex ſūmo vertice eius
ſpeculantibꝰ pene a media nocte ſparſi ignes paſſim micare: et vt

lux appropinquat: ita coire ac se coniugere videntur: donec magis magisq; collecti pauciores subinde & vna ad postremum flamma ardeant. ea cum diu clara & incendio similis effulsit. cogit se ac rotundat & fit ingens globus. diu is quoq; grandis & terris adnexus apparet: deinde paulatim decrescens: & quanto decrescit: eo clarior fugat nouissime nocte: & cum die iam sol factus attollitur. Extra sinum sunt rhetea littora a Rheteo & dardania claris vrbibus. Aiacis tamé sepulchro maxime illustria. Ab his fit arctius mare: nec iam abluit terras: sed rursus diuidens angusto hellespóti freto litus obuiú findit: facitq; vt iterú terre: qua fluit: latera sint. Interius. bithyni sunt & mariandynei. In ora graie vrbes abydos & lampsacum & parion & priapos. Abydos magni quondá amoris cómercio insignis est. Lampsacú phoceis appellantib[9] nomen ex eo traxit: q consulentibus: in quasnam terras potissimú tenderét: responsú erat: vbi primú fulsisset: ibi sedem capessere. Tum rursus fit apertius mare propontis in id Granicus effundit: pugna que primum inter persas & Alexandrum fuit/nobilis. Trans amné sedet in ceruice pene insule cyzicum. nomen cyzicus indidit: quem a minyis imprudentibus: cum colchos peterent: fusum acie cesumq; accepimus. Post plagea & cylace parue pelasgorú colonie: quib[9] a tergo iminet mons olympus: ut incole vocát: Mysius flumen rhyndacem in que sequunt emittit. Circa/angues nascuntur immanes neq; ob magnitudinem modo: sed ob id etiam mirabiles: q vbi in alueum eius estus solemq; fugerunt: emergút atq; biant: superuolantesq; aues: quáuis alte & perniciter ferantur absorbent. Trans rhyndacem est dasilos: & quá colophonij collocauere myrlea. Duo sút inde modici sinus. alter sine nomine chion amplectitur Phrygie haud longe iacentis opportunissimú emporium. alter olbianos / in promontorio fert Neptuni fanum. in gremio astacon a megarensibus conditam. Deinde priores terre iterum iacent: exituriq; in pontú pelagi canalis angustior. Europá

ab asia stadijs quinq3 disterminat thracius: vt dictum est: bosphorus. Ipsis in faucibus oppidum. in ore templum est. oppidi nomen chalcedon. auctor Archias megarensium princeps. templi numen Juppiter conditore Jaso. ¶ Hic iam sese ingens pontus aperit: nisi qua promontoria sunt: huc atq3 illuc longo rectoq3 limite extentus. sinuatus cetera. Sed quia contra minus q̃3 ad leuã ꝛ dextram abscessit: mollibusq3 fastigijs donec angustos vtrinq3 angulos faciat: inflectitur. ad formam scythici arcus maxime incuruus breuis. attrox. nebulosus. raris stationibus. non molli neq3 arenoso circumdatus littore. vicinus aquilonibus. ꝛ quia non profũdus est: fluctuosus atq3 feruens. olim ex colentium seuo admodum ingenio axenus: post cõmertio aliarum gentiũ mollitis aliquantum moribus dictus euxinus. In eo primum mariandynei vrbem habitant ab argiuo (ut ferunt) hercule datam. heraclea vocitatur. id fame fidem adiecit. Juxta specus ẽ acherusia ad manes (vt aiunt) peruius: atq3 inde extractũ Cerberũ existimant. ¶ Tum thios oppidum millesiorum quidem colonia: sed iam soli gentisq3 paphlagonum: quorum in littoribus pene medijs promontorium est Carambis. Citra Parthenius amnis. vrbes Sesamus ꝛ cromnos: ꝛ citbisoro phryxi filio posita cythoros. Tum cynobus ꝛ colliris: ꝛ que paphlagoniam finit armene. ¶ Chalybes proximi clarissimas habent amyson: ꝛ synopen cynici Diogenis patriam. amnes alyn ꝛ thermodonta. secundũ alyn vrbs est lycasto. a thermodonte cãpus in eo fuit themiscyrum oppidum. fuere ꝛ amazonum castra idõ amazonum vocant. Tabereni chalybas attingunt: quibus in risu lusuq3 summũ bonũ est. Ultra carambin mossini turres ligneas subeunt notis corpus omne persignant. propatulo vescuntur. promiscue concũbunt. ꝛ palam reges suffragio deligunt: vinculisq3 ꝛ artissima custodia tenent. atq3 vbi culpã praue imperando meruere media diei totius afficiunt: ceterũ asperi. inculti. pernoxij appulsis

Deinde minus feri verum ⁊ hi inconditis moribus macrocephali discheri. buxedi. rare vrbes cerasumpta ⁊ trapezos maxime illustres. Inde is locus est: vbi finē ductus a bosphoro tractus accipit: atqꝫ inde se in sinu aduersi littoris flexus attollens angustissimum ponti facit angulum. hic sunt colchi. hic phasis erumpit. hic eodem nomine quo amnis est athenistagora milesio deductū oppidum. hic phryxi templum ⁊ lucus fabula vetere pellis aureę nobilis: hinc orti mōtes longo se iugo ⁊ donec rhipheis cōiūgantur exporrigunt: qui altera parte in euxinum ⁊ meotida ⁊ tanaim. altera in caspium pelagus obuersi ceraunі dicuntur: iidem alibi. taurici moschi. amazonici. caspij. corasici. caucasi: vt alijs alijsue appositis gentibus ita alijs alijsqꝫ dicti nominib⁹. At in primo flexu iam curui littoris oppidum est: quod gręci mercatores constituisse: ⁊ quia cum cęca tempestate agerentur: ignaris: quę terra esset: cygni vox notam dederat cygnū appellasse dicuntur. Reliqua eius fere incultęqꝫ gentes vasto mari assidentes tenent. menanclea. terrestrea. sexsolitę. coraxi. cleptitophagi. heniochi. achęi. cercetici. etiam in confinio meotidis syndones. In heniochorum finibus dioscorias a castore ⁊ polluce pontum cum iasone ingressis: Syndos in syndonum ab ipsis terrarū cultorib⁹ condita ē: Obliqua tunc regio ⁊ in latum modice patens inter pontuꝫ paludemqꝫ ad bosphorum excurrit: quā duobus alueis in lacum ⁊ in mare profluens coracandam pene insulam reddit. Quattuor vrbes ibi sunt hermonos saccephoe. spana. corea. ⁊ in ipso ore cimmeriū. hęc ingressos lacus accipit longe lateqꝫ diffusus. qua terras tangit incuruo circumdatus littore. qua mari propior est: nisi vbi aperitur: quasi margine obductus citra magnitudinē prope ponto similis. Orā quę a bosphoro ad Tanain vsqꝫ deflectitur meotici incolunt toreatę arrichi. phicores. ⁊ ostio fluminis proximi xamathę: apud eos easdem artes foeminę: quas viri exercent: adeo ut ne militia quidē

vacent. Viri pedibus inherent sagittisq3 depugnant: illę equestre prelium ineunt. nec ferro dimicant: sed quos laqueis intercepere: trahendo conficiunt. nubunt tamē verum vt nubiles habeant: non in etate modus est nisi quę hostem interemere/ virgines manent. Ipse Tanais ex rhiphco monte deiectus adeo preceps ruit: vt cū vicina flumina tum meotis z bosphorus. tum ponti aliqua brumali rigore durentur: solus estus hyemēq3 iuxta ferens idem semper z sublimis incitatusq3 decurrat. ripas eius sauromatę z ripis herentia possident. vna gens. aliquot populi z aliquot nomina. primi meotici ginecrocatū enoe. Regna amazonū foecundos pabulo at alia steriles nudosq3 campos tenent budini. Geloni vrbē ligneam habitant. Iuxta thissagetę turcęq3 vastas siluas occupant: alunturq3 venando. Tum continuis rupibus late aspera z deserta regio ad arempheos vsq3 permittitur. his iustissimi mores pro domibus nemora. alimenta baccę. z maribus z foeminis nuda sūt capita. Sacri itaq3 habentur: adeoq3 ipsos nemo de tam feris gentibus violat: vt alijs quoq3 ad eos cōfugisse pro asylo sit. Vltra surgit mons rhiphceus vltraq3 cum iacet ora: quę spectat oceanum.

Pomponij Mellę de situ orbis liber secundus.

Asię in nostrum mare Tanainq3 vergentis: quem dixi finis ac situs est: ac per eundem amnem in meotida remeantibus ad dextram europę modo sinistro latere innauigantium apposita ac rhiphceis montib⁹ proxima. z huc enim pertinent. cadentes assidue niues adeo inuia efficiūt: vt vltra ne visū quidē inrēdētiū admittāt. Deinde ē regio ditis admodū soli inhabitabilis tñ: q: gryphi sęuum z ptinax ferar gen⁹ aurum terra penit⁹ egestum mire amant mireq3 custodiunt: z sunt infesti attingentibus. hominum primi sunt Scythę scytharūq3 quis singuli occuli esse dicūt arimaspę.

Ab eis cendones vsq; ad meotida. huius flexum butes amnis se/
cat. Agathyrsi & sauromatę ambiũt: quia pro sedibus plaustra ha/
bent dicti maxobitę. Obliqua tunc ad bosphorũ plaga excurrens
ponto ac męotide includitur. In paludẽ vergentia sarcagę tenent
In bosphorum cimmerica oppida myrmetion. panticapeum theo
dosia. hermisium. In Euxinũ mare taurici. Super eos sinus por
tuosus & ideo calos limen appellatus promontorijs duobus inclu
ditur: Alterũ criu metopon vocant: carambico: quod in asia dixi/
mus: patet aduersum. Parthenion alterũ oppidum adiacet Cero
ne a diana (si credatur) conditũ: & nympheo specu: qđ in arce eius
Nymphis sacratũ est: maxime illustre. ¶ Subit tum ripam mare &
donec quinq; milia passuum absit a męotide refugientia vsq; sub/
sequens littora: quę satharchę & taurici tenent: peninsulam reddit:
quod inter paludem & sinum est Chatere nominatur. Sinus carcy/
nites. In eo vrbs est carcyne: quã duo flumina Gerros & hypaca/
res vno ostio effluentia attingunt verum diuersis fontibus & ali/
unde delapsi. Nam gerros inter basitidas & nomadas euoluitur.
Silue deinde sunt: quas maximas hę terrę ferunt: & panticapes:
qui nomadas georgosq; disterminat. ¶ Terra tum longe distenta
excedens tenui radice littori adnectit̃. Post spaciosa modice pau/
latim se ipsa fastigiat · & quasi in mucronem longa colligens latera
facie positi ensis allecta ẽ. Achilles infesta classe mare ponticũ in/
gressus ibi ludicro certamine celebrasse victoriam: & cum ab armis
quies erat: se ac suos cursu exercitauisse memoratur: ideo dicta est
dromos achilleos. ¶ Tũ borysthenes gentẽ sui nominis abluit in/
ter scythię amnes amęnissimus. turbidis alijs liquidissimus defluit
placidior q̃; cęteri potariq; pulcherrimus. alit lętissima pabula ma/
gnosq; pisces: quibus & optimus sapor: & nulla ossa sunt. lõge ve/
nit: ignotisq; ortus e fontibus quadraginta dierum iter alueo strin
git: tantoq; spacio nauigabilis secundum Borystenida & Olbida

greca oppida egredit̃. Calipidas hypanis includit.ex grandi pa/
lude oritur:quam matrem eius accolę appellant: ⁊ diu qualis na/
tus est:defluit tantum non longe a mari ex paruo fonte: cui ex am
pheo cognomen est.adeo amaras aquas accipit:vt ipse quoqꝫ iam
sui dissimilis ⁊ nõ dulcis hinc defluat. Asiaces proximus intra ca
lipidas asiacasqꝫ descendit. Hos ab istricis Tyra separat surgit in
Neuris:qua exit: sui nominis oppidũ attingit At ille:qui scythię
populos a sequentibus dirimit apertis in germania fontibus alio
q̃ꝫ desinit:nomine exoritur:Nam per imania magnarum gentium
diu danubius est:deinde aliter appellantibus accolis Ister fit:acce
ptisqꝫ aliquot amnibus ingens iam ⁊ eorum:qui in nostrum ma/
re decidunt:tantum Nilo minor totidem:quot ille ostijs: sed tri/
bus tenuibus:reliquis nauigabilibus effluit. ¶ Ingenia cultusqꝫ
gentiũ differunt. Essedones funera parentũ lęti ⁊ victimis ac fe/
sto coitu familiarium celebrant.corpora ipsa laniata ⁊ cęsis pecoꝝ
visceribus immixta epulando consumunt.Capita vbi fabre expo/
liuere auro iuncta pro poculis gerunt.hęc sũt apud eos ipsos pie
tatis vltima officia. Agathyrsi ora artusqꝫ pingunt: vt quiqꝫ ma/
iorib⁹ prętant: ita magis vel minus Cęterũ ijsdem omnes notis
⁊ sic vt ablui nequeant. Sarmatę auri argenti maximarum pestiũ
ignari vice rerum cõmercia exercent atqꝫ ob sęua hyemis admodũ
assiduę demersis in humũ sedibus specus aut suffossa habitant.to
tum brachati corpus : ⁊ nisi qua vident etiam ora vestiti. Tauri I/
phigenię ⁊ Orestis aduentu maxime memorati immanes sũt mo/
ribus:immanemqꝫ famam habent/solere pro victimis aduenas cę
dere. Basilidijs ab Hercule:⁊ echidna generis principia sũt.mo/
res regij arma tantum sagitte. Vagi nomades pecoruꝫ pabula se/
quunt̃: atqꝫ vt illa pecorum durant: ita diu statam sedem agunt.
Colunt georgi exercentqꝫ agros. Asiacę furari quid sit ignorãt.iõ
qꝫ nec sua custodiunt:nec aliena contingunt.¶ Interius habitãtiũ

ritus asperior ⁊ incultior regio est. Bella cędesqꝫ amant: Moresqꝫ
ē bellantibus cruorem eius: quē primū interemerunt ipsis cuulne-
ribus ebibere. vt quisqꝫ plures interemerit: ita apud eos habetur
eximius. Cęterum expertem esse cędis inter obprobria vel maxi-
mū ne foedera quidē incruenta sunt. sauciant se: qui paciscuntur:
exemptūqꝫ sanguinē: vbi permiscuere degustant. id putant man-
surę fidei pignus certissimum. Inter epulas: quot quisqꝫ interfe-
cerit: referre lętissima ⁊ frequentissima mentio: binisqꝫ poculis:
qui plurimos retulere: perpotatis interlocantis honos pręcipuus
est. pocula vt Essedones parentum ita inimicissimorum capitibus
expoliunt. Apud anthropophagos ipsę etiā epulę visceribus hu-
manis apparant. Geloni hostiū cutibus equos seqꝫ velant. illos
reliqui corporis. se capitū. Melanclęnis atra vestis ⁊ ex ea nomē
Neuris statim singulis tempus est: quo si velint in lupos: iterūqꝫ
in eos: qui fuere mutentur. Mars omniuꝫ deus. Ei pro simula-
cris enses ⁊ tentoria dedicant: hominesqꝫ pro victimis feriūt. Ter-
rę late patent ⁊ ob excedentia ripas sua plerūqꝫ flumina nusq̄ꝫ nō
ad pabula fertiles. alicubi vsqꝫ adeo steriles ad cętera: vt qui habi-
tant lignoꝝ egentes ignes ossibus alant. Thracia proxima ē
eaqꝫ a pontici lateris fronte vsqꝫ in illiricos penitus imissa: qua la-
tera agit istro pelagoqꝫ contingitur. regio nec cęlo lęta nec solo: et
nisi qua mari propior est: infoecunda. frigida: eorūqꝫ: quę seruntur
maligne admodū patiens. raro vsq̄ꝫ pomiferā arborem. vitem fre-
quētius tolerat. sed nec eius quidem fructus maturat ac mitigat:
nisi vbi frigora obiectu frondiū cultores arcuere. viros benignius
alit non ad speciem tamen. Nā ⁊ illis asper atqꝫ indecens corporū
habitus est. Cęterum ad ferociam ⁊ numerum: vt multi immites-
qꝫ sint: maxime ferax. paucos amnes: qui in pelagus euadunt: ve-
rum celeberrimos hebrū ⁊ neston strymona emittit. Mōtes in-
terior attollit hęmona ⁊ Rhodopen ⁊ orbelon sacris liberi patris ⁊
coetu menadū orpheo primū initiāte celebratos: e quis hęmus in

tantũ altitudinis abit: vt euxinũ ⁊ adriã ex summo vertice osten/
dat vna gens thraces habitãt alijs aiijsqꝫ prędìti ⁊ nominibꝰ ⁊ mo
ribus: quidã fieri sũt ⁊ ad mortem paratissimi. Getę vtiqꝫ id va/
ria opinio perficit. alij redituras putãt animas obeuntium. alij ⁊si
non redeãt / non extingui tamen: sed ad beatiora trãsire. alij emori
quidem: sed id melius esse q̃ꝫ viuere. Itaqꝫ lugentur apud quosdã
puerperia: natiqꝫ deflentur. funera contra festa sunt: ⁊ veluti sacra
cantu lusuqꝫ celebrant̃. Ne foeminis quidẽ segnis est animus: su/
per mortuoꝝ viroꝝ corpora interfici simulqꝫ sepeliri votũ eximiũ
habent. ⁊ quia plures simul singulis nuptę sunt: cuius id sit decus
apud iudicaturos magno certamine affectant. moribꝰ datur: estqꝫ
maxime lętum: cum in hoc contendit̃: vincere. Moerent alij voci
bus ⁊ cũ acerbissimis planctibus efferunt. At quibus cõsolari eos
animus est: arma opesqꝫ ad rogos deferũt: paratiqꝫ (ut dictitãt) cũ
fato iacentis: si detur in manꝰ: vel pacisci vel decernere: vbi nec pu
gnę nec pecunię locus sit: manentqꝫ dominos proci: nupturę vir/
gines nõ a parentibus viris tradunt̃: sed publice aut locant̃ ducen
dę: aut veneunt. vtrum fiat ex specie ⁊ moribus cã est. probę for/
mosęqꝫ in precio sunt: cęteras qui habeant mercede querunt̃: vini
vsus quibusdã ignotus est. epulantibus tamẽ: vbi suꝑ ignes quos
circũsident: quędã semina ingesta sunt: similis ebrietati hilaritas
ex nidore contingit. In littoribus Istro proxima est Istropolis.
deinde Malesis deducta galatis. ⁊ tritonice. ⁊ portus caria. ⁊ pi/
stris promontorium: quod pręteruectos alter ponti angulus acci/
pit. ad vsus phasiaco: ⁊ nisi ãplior foret / silis fuit. hic bizone mo/
tu terrę icidit: Est portus crunos. vrbes dionysiopolis. obdessos
messembria. anchialos: ⁊ intimo i sinu atqꝫ vbi põtꝰ alteꝝ sui fle/
xũ angulo finit magna apollophania. recta de hinc ora: nisi ꝙ me
dia ferme in promontorium: qd̃ thimniã vocãt: exit ⁊ incuruis con
tra se littoribus obtenditur: vrbesqꝫ sustinet helinideson ⁊ philas

⁊ phinopolim. ❡ Hactenus pontus deinde ē boſphorꝰ: ⁊ propon/
tis. In boſphoro Bizantium. In propontide Selimbria. perin/
thos bithynis. amneſq; : qui interfluūt erginos ⁊ tyras. Tū Rhe/
ſo regnata quondā pars thracię ⁊ biſaltę ſamiorum. ⁊ ingens ali/
quando gypſela. Poſt lacus: quē grai mactonthios appellāt: ⁊ in
radice magnę peninſulę ſedens lyſimachia. ❡ Terra/ quę ſequitur
nuſq̄; lata atq; hic arctiſſima inter belleſpontū ęgeūq; procurrit.
anguſtias Iſchñon. frontem eius maſtuſiam: totam cherſoneſum
appellant. ob multa memorabile eſt: In ea flumen ęgos naufragio
claſſis atticę inſigne. Eſt ⁊ Abydo obiacens ſeſtos Leandri amore
pernobilis. Eſt ⁊ regio: in qua perſarum exercitus diuiſas ſpacio
pelagoq; terras auſus pontibus iungere: mirum atq; ingens faci/
nus: ex aſia in gręciam pedes ⁊ ñon nauigata maria tranſgreſſus ē
Sunt proteſilai oſſa conſecrata delubro. Eſt ⁊ portus ſceolos athe
nienſibus ⁊ lacedęmoniјs nauali acie decernentibus laconicę claſ/
ſis ſignatus excidio. Eſt cynoſenia tumulus hecubę ſiue ex figura
canis: in quam conuerſa traditur: ſiue ex fortuna: in quā deciderat
humili nomine accepto. Eſt macidos. Eſt hellēꝰ: quę finit belleſ/
pontū. ❡ Aegeū ſtatiʒ pelagus vaſte longū littus impellit: ſūmo/
taſq; terras hinc ad promontorium: quod Sunium vocatur. ma/
gno ambitu molliq; circūagit. eius tractum legentibus pręuectiſq;
in aſſuſiacum ſinus intrandus eſt: qui alteꝝ cherſoneſi latus ablu/
ens iugo facie vallis includitur: ⁊ ex fluuio: quem accipit. Miſe/
las dictus. duas vrbes amplectitur alopoconenſū ⁊ in altero Iſth
mi littoris ſitam cardiam. eximia eſt ęnos ab Aenea profugo con/
dita. Circa hebrum cicones. Tranſ eundem doriſcos: vbi. Xerxem
copias ſuas: quia numero non poterat: ſpacio menſum ferunt.
Deinde promontoriū Seriphion: ex quo canentē orphea ſecuta ⁊
narrantur nemora: ʒonę. Tum ſcoenos fluuius: ⁊ ripis eius adia/
cens maronia. Regio vlterior Diomedē tulit imanibꝰ equis man/
dendos ſolitum obiectare aduenas: ⁊ iјſdem ab herculo obiectum

Turris: quam Diomedis vocant: signum fabule remanet: ⁊ vrbs:
quam soror eius suo nomine nominauit/ Abdere: sed ea magis id
memorandum habet: ꝙ Democritū physicum tulit/ q̃ꝫ ꝙ ita cōdi/
ta est. Ultra nestos fluit: Interqꝫ eum ⁊ strymona vrbes sunt:
philippia. apollonia. amphipolis. Inter strymona ⁊ athon turris
calamea. ⁊ portꝰ caprullon. vrbs acanthos ⁊ echinia. Inter athon
⁊ pallenen cleona ⁊ olynthos. Strymon: sicut diximꝰ: amnis ē: lon
geqꝫ ortus ⁊ tenuis: alienis subinde aquis fit amplior: ⁊ vbi non
longe a mari lacuꝫ fecit: maiore q̃ꝫ venerat aluco erumpit. Athos
mons est adeo elatus: vt credatur altius q̃ꝫ vnde imbres cadunt/
surgere. capit opinio fidem: quia de aris quas in vertice sustinet:
non abluitur cinis: sed quo relinquitur aggere manet. Cęterū non
promontorio. vt alij: verum totus est: totoqꝫ longe dorso proce/
dit in pelagus. qua continenti adhęret ⁊ Xerxe in graios tendente
perfossus transnauigatusqꝫ: ⁊ actus freto nauigabili peruius. ima
eius tenent parue pelasgorū colonię. in sūmo fuit oppidū Acro/
athon: in quo (vt ferunt) dimidio longior q̃ꝫ i alijs terris ętas ha
bitantiū erat. Pallene soli tam patentis: vt quinqꝫ vrbinm sedes
sit atqꝫ ager. tota in altum abit. angusta satis vnde incipit. Ibi est
potidęa. at vbi laxius patet. Mendetione: quę referē dę. illa ab hę
retris. hęc ab achiuis capto Ilio remeantibus posita. Tū Mace/
donum populi: quot vrbes habitant: quarum Pellam maxime il/
lustrem alumni efficiūt Philippus grecię domitor. Alexander etiā
asię. In littore flexus megibernęus inter promontoria diuidit
canastreū ⁊ portum: qui copos dicitur. vrbes toronen ⁊ miscellam
atqꝫ vnde ipsi nomē est. Megibernam incingit. canestreo promō
torio Sena proxima est. Megibernacusa in medio qua terra dat
gremium: modice in littora ingreditur. Cęterum longis in altum
immissis lateribus ingens inter maria sinus est. in eum axius per
macedonas etiam per thessalos penitus excurrit. ante axium thes/
salonice est. inter vtrūqꝫ cassandria. cinda. aloros. icaris. apeno.

isepida. corinthia. meliboea. castanea pares ad famã: nisi q philo
ctetes alumnus Meliboeã illuminat. Terre interiores claris loco/
rum nominib⁹ insignes pene nihil ignobile ferunt. Hinc nõ lon/
ge est Olympus. hic Pelion. hic ossa montes gigantum fabula bel
loq3 memorati. hic musarum pares domusq3 pieria. hic nouissime
calcatum grato herculi solum saltus oeteus. hic sacro nemore no/
bilia tempe. hic Liberta carminũq3 fontes obiacent. ¶ Tum iã va/
ste & multum prominens grecia: & dum myrthoum pelagus attin/
gat: a septentrione in meridiẽ vecta. qua sol oritur egeis. qua occi/
dit Joniis fluctibus obiacet. ac proxime spatiosa: & bellas nomine
grandi fronte procedit. mox mari vtroq3 & Jonio magis latera ci⁹
intrante donec quattuor milia passuum pateat media ferme prope
inciditur. Deinde rursum terris huc se & illuc verũ in Joniũ ma/
re magis expandentib⁹ progressisq3 in altum nõ tam lata q̃3 coe/
perat: ingens tamen iterum & quasi peninsula extenditur. vocaturq3
peloponnesos: ob sinus & promontoria: quis ut fibris littora eius
incisa sunt: simul q tenui tramite in latus effunditur: platani folio
simillima. ¶ In macedonia prima ẽ Thessalia. deinde Magnesia.
phthiotis. doris. locris. phocis. boetis. attis. megaris. Sz omniũ
attis clarissima. In pelopõneso argolis. laconice. messenia. achaia.
elis. arcadia. vltra etolia. acarnania. epiros vsq3 in adriam. De
locis atq3 vrbibus: que mare nõ abluit hec maxime memorãda sũt
In thessalia. Larissa aliquãdo iolcos. in Magnesia Anthronia. in
phthiotide phthia. in locride cinos & caliores. in phocide delphi
& mons parnasus. & Apollinis fanum atq3 oraculum. In boetia
thebe et citheron fabulis carminibusq3 celeberrimus. In attide
eleusin Cereri consecrata Et clariores. q̃3 vt indicari egeant. Athe/
ne in megaride vnde regioni nomen est megara: Ut in argolide
argos & Mycene & templum Junonis vetustate & religione per/
celebre. In laconide terapne. lacedemon. amycle. mons Taygetus

In messenia Messene et Methone. In achaia atq3 elide quondã pise oenomai. elis et numen delubrumq3 olympij Jouis certamine gymnico et singulari sanctitate. Ipso quidem tamen simulacro: qđ phidię opus ẽ maxime nobile. Arcadiam peloponnesiace gentes vndiq3 incingunt. In ea sunt vrbes persophistenia. orchomenos montes Pholoe. Cyllenius. Parthenius. męnalus. flumina ery/manthus et ladon. In ętolia naupactos. In acarnania Stratos oppida. In epiro dodonęi Jouis templum et fons ideo sacer: ꝙ cum sit frigidus: et imersas faces sicut cęteri extinguat: vbi sine igne procul admouent accendit. At cum littora leguntur a promontorio Sepiade per Demetriam et balon et ptheleon et ethinon ad paga/seum sinuz cursus est. Ille vrbem pagasam amplexus amnẽ Sperchion accipit. et quia Minyę colchida petentes inde argo nauẽ so/luere memorantur. Ab eo ad Suniũ tendentibus illa prenauigan/da: maliacus et opuntius grandes sinus: et in his cesorum etiam laconum trophea. Thermopylę. oroes. carphanemides alope. ante/don. larunnę. aulis agamemnonię graiorumq3 classis in troiam coniurantium statio. Marathon magnarũ multarumq3 virtutũ testis: iam inde a theseo persica maxima clade pnotus. Rhamnys parua illustris tamen: ꝙ in ea fanum est amphiarai: et phidiaca ne/mesis. phoricos et bauronia olim vrbes. iam tantũ nomina. Su/nium promontorium est: finitq3 id littus bellados: quod spectat ad orientem. Inde ad meridiem terra conuertit vsq3 ad megarã atticę vt modo latere: ita nunc fronte pelago adiacens. Ibi est Py/reus atheniensium portus: Scyronia saxa sęuo quondaã scyronis hospitio etiam nunc infamia. Megarensiũ tractus Isthmon at/tingit hoc illi cognomen est: quia quattuor milium spacio ęgeũ mare ab Ionio submouens angusto tramite belladi peloponneson annectit. In eo est oppidum chencerea. fanum Neptuni. ludi quos Isthmicos vocãt/celebres. Corinthos olim clara opib⁹. post clade notior. nũc romana coloia. ex sũma arce: quã acrocorithõ appellãt:

maria vtraqꝫ contuens. peloponnesi oram: sicut diximus: sinus et promontoria lacerant ab oriente Bucephalos ⁊ chersonesus ⁊ scy leon. ad meridiē malea: tęnaros. achritas. icthis: ad vespez chelo/ nates ⁊ taraxos. habitāt ab Jsthmo ad scyleon epidaurij ęsculapij templo inclyti ⁊ troezenij fide societatis atticę illustres. portus sar donicus ⁊ schenitas ⁊ pagonus. Oppida aūt epidaurus ⁊ troezen ⁊ bermiona bis littoribus apposita sunt. Inter scyleon ⁊ maleā la/ conicus. Inter tęnaron ⁊ acritā ⁊ Icthim cyparissius. In argolico sunt noti amnes erasinus atqꝫ Jnachus. ⁊ notum oppidum lerne In laconico cynthius ⁊ eurotas: In ipso tęnaro Neptuni templuꝫ ⁊ specus illi: quē in ponto acherusium diximus: facie ⁊ fabula simi lis. In asinęo flumen pamisum. In cyparissio alpheus. nomē de/ dit vrbs in littore sita. hinc ciparissus. illinc asine. Messenij pylij/ qꝫ terras colunt. ⁊ ipsa pelago pylos adiacet. Cyllene. calipolis. patrę oram illā tenent: in quā thelonates ⁊ araxos excurrunt: Sed cyllene: ꝙ mercuriū ibi natum arbitranť insignis. ¶ Rhion deinde maris id nomen est) anguste ⁊ velut freto lacus ore frequenti inci/ dens inter ętolos ⁊ peloponnesiacos vsqꝫ ad Jsthmon irrumpit. In eo ad septentrionē spectare littora incipiunt. In his est ęgeon ⁊ ęgina ⁊ oliros ⁊ Scion. ac in aduersis pagecreusis. anticyra. oe/ anthia. cyra: ⁊ notior aliquanto nomine calydon ⁊ eucnos. Extra rhion in acarnania maxime clara sunt oppidū. Leucas. flumen a/ chelous. ¶ In epiro nihil ambracio sinu nobilius ē. facit sinus. q̃ angustis faucibus ⁊ quę minus mille passibꝰ pateant grande pela/ gus admittit. Faciūt vrbes: quę assidunt Actium. argi. amphilo/ cis ambracia. ęacidarū regna: pyrrhiqꝫ. Butroton vltra est. De/ inde Cerauni montes. Ab ijs flexus in adriā. hoc mare magnū recessu littorum acceptū ⁊ vaste quidem in latitudinē patens. qua penetrat tamē vastius illyricis vsqꝫ tergestum. Cętera gallicis. Ita lisqꝫ gentibus cinguntur: Parthenij ⁊ dasaretę prima eius tenent. sequentia paulatim Enthellę: pheaces. deinde sunt: quos proprie

illyricos vocant. Tum pyręi ⁊ liburni ⁊ Jſtria. Urbium pꝛima eſt
Oricum: ſecũda Duracbiũ Epidamnos ante erat. Romani nomé
mutauere: qꝛ velut in damnũ ituris omen id viſum eſt. Ultra ſunt
apollonia. ſalona. Jadera. nona. traguriũ. ſinus polaticus et pola
quondã a colchis (vt ferunt) habitata: i quantũ res tranſeũt nunc
romana colonia. Amnes anté ęas: ⁊ nar. ⁊ danubius: qui iam di/
ctus eſt Jſter: ſed ęas ſecundũ apolloniã. nar inter pyręos libur/
nos. per Jſtros Jſter emittitur. Tergeſte intimo in ſinu adrię ſi/
tum finit Jlliricum.
C De Jtalia magis qꝛ oꝛdo exigit q̃ʒ quia monſtrari eget: pauca
dicent̃. nota ſunt omnia. ab alpibus incipit in altum excedere: atqʒ
vt procedit ſe media perpetuo apoenini iugo montis attollens in/
ter adriacum ⁊ tuſcum: ſiue vt aliter eadem appellant̃: inter ſupeꝝ
mare ⁊ inferum excurrit diu ſolida: Uerum vbi longe abit in duo
coꝛnua ſcindit̃: reſpicitqʒ altero ſiculũ pelagus: altero ioniũ: tota
anguſta ⁊ alicubi multo q̃ʒ vnde coepit anguſtioꝛ. Jnterioꝛa eiꝰ
alię alięqʒ gentes. Siniſtram parté Carni: ⁊ Ueneti colunt toga/
tam galliã. Tum italici populi Picentes. Ferentani. dauni. apuli.
calabri. ſalentini. Ad dextrã ſunt ſub alpibus Ligures. ſub apoe/
nino hetruria. poſt latiũ. Uolſci. campani. ⁊ ſuper Lucaniã Bꝛu/
tij. Urbiũ: quę pꝛocul a mari habitant̃ opulentiſſimę ſunt / ad ſi/
niſtram Patauiũ Antenoꝛis. Mutina ⁊ Bononia romanoꝝ colo
nię. Ad dextrã Capua a Tuſcis ⁊ Roma quondã a paſtoꝛibus con/
dita. nunc ſi pꝛo materia dicatur alteꝝ opus. At in oꝛis pꝛoxima ē
a tergeſte Concoꝛdia. Jnterfluit Timauus nouem capitibus exur/
gens vno oſtio emiſſus. deinde Natiſo nõ longe a mari ditẽ attin
git Aquileiã. Ultra eſt altinũ. Superioꝛa late occupat littoꝛa pa/
dus. nanqʒ ab imis radicibus veſuli montis exoꝛtus paruis ſe pꝛi/
mum fontibus colligit: ⁊ aliquatenus exilis ac macer mox alijs a/
mnibus adeo augeſcit atqʒ alitur: vt ſe per ſepté ad poſtremuʒ o/
ſtia effundat. Unũ de ijs magnũ padum appellant: Jnde tã citus

prosilit: vt discussis fluctib⁹ diu qualẽ emisit: vndã agat: suũqꝫ etiã
ĩ mari alueũ seruet: donec eũ exaduerso littore Istrię eodẽ impetu
profluens Ister amnis excipiat. hac re per ea loca nauigãtib⁹: qua
vtrinqꝫ amnes eunt inter marinas aquas dulcium haustus est. A
pado ad Anconã trãsitur Rauenna. Ariminũ Pisaurum. fanestris
colonia: flumẽ metaurus atqꝫ esis. ⁊ illa in angusto illoꝝ duorum
promontorioꝝ ex diuerso coeuntiũ inflexi cubiti imagine sedens
⁊ ideo a grais dicta Ancona: Inter gallicas italicasqꝫ gentes quasi
terminus interest. hęc eni pręgressos Piceni littora excipiunt. in
quibus humana potentia. clierna. cypra vrbes. castella autẽ firmuꝫ
adria. truentinũ. Id ei fluuio: qui pręterit nomẽ est. Ab eo Seno/
gallia maritima. habent eni fluminis ostia. Vrbes bucara ⁊ histo/
niũ: Dauni autẽ Tifernum amnẽ: claterniã. lucrinũ. theanũ. op/
pida. montemqꝫ garganũ. Sinus est cõtinuo Apulo littore incin/
ctus nomine Vrias modicus spatio/pleraqꝫ asper accessu. Extra
Simponium: vel vt graij dixere Sipillum: ⁊ flumen: quod canu/
siũ attingens/aufidũ appellãt. post Barium ⁊ gnatia ⁊ Ennio ciue
nobiles rudię. ⁊ in calabria Brundusiũ. Valetiũ lupę hydrus mõs
tũ saletini campi. ⁊ saletnia littora ⁊ vrbs graia. Gallipolis. ¶ huc
vsqꝫ adria hucvsqꝫ italię latus alterũ ꝑtinet. Frons eius ĩ duo q̇dẽ
se cornua sicut supra diximus scindit. Cęterũ mare. qꝺ inter vtraqꝫ
admisit tenuibus promontorijs semel iterũqꝫ distinguẽs non vno
margine circuit: nec diffusũ patensqꝫ: sed per sinus recipit. Prim⁹
Tarentinus dicit̃ inter promõtoria Salen ⁊ lacinium. In eoqꝫ sũt
Tarentus. metapontũ. heraclea. Croto. Turium Secũdus Scylla/
ceus inter promontoria. Lacinium ⁊ zephyrium: in quo ẽ Petilia:
carcinus. Scyllaceũ. mistrę. Tertius inter zephirium. ⁊ Brutium.
Consentiam. Pauloniã: locrosqꝫ circũdat. In brutio sunt colonia
regia rhegium. Scylla. taurinũ ⁊ metaurum. hinc in tuscum mare
deflexus est: ⁊ eiusdem terrę latus alterum maticana Ionium. In
bon. ⁊ emica. clampetia. Blunda. Buxentium. Velia. Palinurus

olim phrygij gubernatoris.nunc loci nomē. Pęstanus sinus. Pę stum oppidum.Silerus amnis.picentia.petrę:quas Syrenes ha/ bitauere. Mineruę promontoriū.omnia Lucanię loca. Sinus pu teolanus.Surrentum.herculaneum.Vesuuij montis aspectus. Pompeij.Neapolis.puteoli.Lacus lucrin⁹ ꝛ auernus.Baię.Mis senum:Id nunc loci aliquādo phrygij militis nomen.Cumę Lin/ ternū.Vulturnus amnis.Vulturnū oppidū. Amoena campanię littora.Sinuessa.liris.Minturne.Formię.fundi. terracina. Cyr/ ces domus aliquādo circeij. Antium.aphrodisium.ardea. Lauren tum.ostia citra Tyberim in hoc latere sunt.Vltra pyrgi.anio castṝ nouū grabus.Cecosa.Telamon.Populonia.Cecina.Pisę: hetru/ sca ꝛ loca ꝛ nomina. Deinde Luna Ligurū:ꝛ liguria: ꝛ Genua.et Sabatia.ꝛ Albigaunū.Tum paulon ꝛ Varum flumina vtraqꝫ ab alpibus delapsa : sed Varum quia Italiā finit aliquanto notius. Alpes ipsę ab ijs littoribus longe lateqꝫ diffusę:primo ad septen/ trionem magno gradu excurrunt:deinde vbi Germaniam attige/ runt:verso impetu in orientē abeunt: direptisqꝫ populis imanib⁹ vsqꝫ in thraciam penetrant:

¶ Gallia lemano lacu [ꝛ gebennicis montib⁹ in duo latera diuisa. atqꝫ altero tuscum pelagus attingens.altero oceanum.hinc a Va/ ro illinc a Rheno ad pyreneum vsqꝫ promittitur.pars nostro ma/ ri apposita / fuit aliquando braccata : nunc narbonensis magis culta ꝛ magis consita:ideoqꝫ etiam lętior. Vrbium:quas habet: opulentissimę sunt vasco vocuntiorum. vienna alobrogum.aue/ nio .canarum arecomicorum . Nemausus . Tolossa. Tectosagum secundanorum.arausio sectanorum. arelate: septimanorumqꝫ Bli tera.sedantestatonis atacinorū:decimanorūqꝫ colonia.vnde olim ijs terris auxiliū fuit:nūc ꝛ nomē ꝛ dec⁹ē marti⁹narbo. In littori b⁹ aliquot sūt cū aliqb⁹ noib⁹loca. Cęteṝ rarę vrbes:q̄ rari port⁹ ꝛ ois plaga austro. atqꝫ africo exposita ē.Nicea tāgit alpes.tangit

oppidū ſoetiacū. tangit antipolis. Deinde eſt forū Julij octaua/
noꝝ colonia. Tunc poſt Antiopolim. ⁊ olbiā: ⁊ Laurion. ⁊ Cita/
ris tenet ⁊ Lacidon maſſilienſiū portus. ⁊ i eo ipſa Maſſilia. hęc
a phoccis oriunda: ⁊ olim inter aſperas poſita: nunc vt pacatis ita
diſſimilimis tamen vicina gentibus. mirum q̄ȝ facile ⁊ tunc ſedem
alienā coeperit: ⁊ adhuc morem ſuum teneat. Inter eam ⁊ Rhoda
num maritima auaticoꝝ ſtagno aſſidet foſſa mariana. partē eius a/
mnis nauigabilis alueo effundit. alioquin littus ignobile ē lapideū
(vt vocāt) i quo herculem cōtra albiana ⁊ bergion Neptuni liberos
dimicantē cū tela defeciſſent ab inuocato Joue adiutū imbre lapi/
dū ferunt. credas pluiſſe. adeo multi paſſim ⁊ late iacent. Rhoda/
nus nō longe ab Iſtri rheniqȝ fontibus ſurgit. deinde lemano la/
cu acceptus tenet impetum: ſeqȝ per mediū integer agens quantꝰ
venit/ egredit̄: ⁊ inde contra in occidentē ablatus aliquādiu gallias
dirimit. Poſt curſu in meridiē abducto hac intrat acceſſuqȝ alioruȝ
amniū iam grandis ⁊ ſubinde grandior iter volcas ⁊ cauaras emit
titur. Ultra ſunt ſtagna Uolcaꝝ: Ledum flumen. caſtellū latara.
meſua collis incinctus mari pene vndiqȝ: ac niſi ꝙ anguſto aggere
continenti annectitur inſula. Tum ex gebennis demiſſus. Arauſis
iuxta acatā. ſecundū bliteras obris fluit. atax ex pyreneo monte di
greſſus qua vi fontis aquis venit exiguus vaduſqȝ. Eſt etiā ingen
tis alioquin aluei tenens: niſi vbi narbonem attingit: nuſq̄ȝ naui/
gabilis: ſed cū hibernis intumuit imbribus: vſqȝ eo ſolitus inſur/
gere: vt ſe ipſe non capiat. Lacus accipit eum Rubreſus noie ſpa/
cioſus admodū: ſed q̄ mare admittit: tenuis aditu. Ultra ē Leu/
cata littoris nomē. ⁊ ſalſuſe fons non dulcibus aquis defluens ſed
ſalſioribus ⁊ q̄ȝ marinę ſunt. Juxta campus minuta arundine: gra
ciliqȝ peruiridis: Cęterum ſtagno ſubeunte ſuſpenſus. Jd manife/
ſtat media pars eius: quę abſciſſa proximis velut inſula natat: pel/
liqȝ ſe atqȝ attrahi patit̄: quin ⁊ ex ijs quę ad imū pfoſſa ſunt. ſuf/
fuſū mare oſtendit̄. Unde graijs noſtriſqȝ etiā auctoribꝰ/ verine

ignorãtia/an prudentibus etiã mendacij libidine visum est tradc/
re posteris/in ea regione piscem e terra penitus erui: qꝫ vbi ex al/
to hucusqꝫ penetrauit per ea foramina ictu captantium interfectus
extrahitur. Inde est ora Sordonũ: ꝛ parua flumina thelis ꝛ thi/
cis vbi accreuere persęua. colonia Ruscino. vicus eliberre magnę
quondã vrbis ꝛ magnarũ opum tenue vestigiũ. Tum inter pyre
nei promontoria portus veneris est sinu salso: ꝛ ceruaria locus fi/
nis gallię.

¶ Pyreneus primo hinc in britannicũ procurrit oceanũ: tum in/
ter terras fronte conuersus hispaniã irrumpit: ꝛ minore eius par/
te ad dexterã exclusa trahit perpetua latera continuus per omnem
donec prouinciã longo limite immissus/in ea litora: quę occiden/
ti sũt aduersa/perueniat. Ipsa hispania: nisi qua gallias tangit:
pelago vndiqꝫ incincta est: vbi illis adhęret: maxime angusta pau
latim se in nostrum ꝛ oceanũ mare extendit: magis magisqꝫ latior
ad occidentem abit: ac fit ibi latissima. viris. equis. ferro. plumbo.
ęre. argento auroqꝫ ꝛ tam abundãs: ꝛ adeo fertilis vt sicubi ob pe
nuriã aquarum effoeta ꝛ sui dissimilis est: linum tamen aut spartũ
alat: Tribus autẽ est distincta nominibus. parsqꝫ eius Terraco/
nensis. pars Betica. pars Lusitania vocatur. Terraconensis altero
capite gallias. altero beticam Lusitaniãqꝫ contingens. mari latera
obijcit nostro. qua meridiem. qua septentrionẽ spectat oceano. il/
las fluuius Anas separat. ꝛ ideo betica maria vtraqꝫ prospicit: ad
occidentem atlanticum. ad meridiem nostrum. Lusitania oceano
tãtũmodo obiecta est: sed latere ad septẽtriones: fronte ad occasuꝫ
Urbium de mediterraneis in terraconensi clarissimę fuerunt Pal/
lantia ꝛ Numantia: nunc est Cęsaraugusta. In lusitania. Emerita.
In betica. Astagi. Ispalis. Corduba. At si littora legas. aceruaria
proxima est rupes: quę in altum pyreneum extrudit: Dein thicis
flumẽ ad rhodã clodianũ ad Emporia. Tũ mõs iouis cuiꝰ parti oc
cidenti aduersã emiñentiã cautiũ: quę inter exigua spacia vt gradu

subinde cõsurgunt: scalas Annibalis appellãt. Inde ad tarraconẽ parua sunt oppida Blãdeluro. betullo. barchino. Subur. Tholobi parua flumina/Betullo. Iuxta Iouis montẽ Rubrica: tum in Barchinonis littore inter subur & Tholobin maius taraxo. Urbs ẽ in his oris maritimarum opulentissima. Tulcis. Eam modicus amnis super/Ingens iberus deorsum attingit. Inde se i terras pelagus insinuat: & primum magno impetu admissum. mox in duos sinus promontorio: quod Ferrariã vocant: finditur: prior supponensis dicitur: maiorq; ac magno satis ore pelagus accipiens: & quo magis penetrat: angustior Sorobin & Duriam & Sucronẽ non magna excipit flumina. Urbes complexus & alias quidẽ: sed notissimas Ualentiã & Saguntũ illam fide & erumnis inclytam. Sequẽs ilicitanus Alonem habet: & lucentiam: & vnde ei nomen est/ilicen. Hic iam terre magis in altum eunt: latioremq; q̃; fuerat/hispaniã faciunt: verũ ab iis: que dicta sunt: ad principia betice preter Carthaginẽ: quã dux poenorũ Asdrudal condidit: nihil referendũ est. In illis oris ignobilia sunt oppida: & quorum mentio tantũ ad ordinem pertinet: Uirgi in sinũ quẽ Uirgitanũ vocant. Extra Aderas velox. menobia. Malacha. Lisal. Dubal. acipiro. Berbesul Aperit deinde angustissimũ pelagus: & proxima inter se Europe: atq; africe littora mõtes efficiũt: vt initio diximus: columne herculis abyla: & calpes: vterq; quidẽ sed calpes magis & pene totus in mare prominens. Is mirum in modũ cõcauus. Ab ea parte qua spectat occasũ: mediũ fere latus aperit: atq; inde ingressus totus admodũ peruius prope quantũ patet sinus: & specus vltra est: In eo q; tartheia (ut quidã putãt) aliquãdo tarthesos: & quã trãsuecti ex africa phoenices habitãt: atq; vnde nos sumus: cingenteratũ. mellaria & bello & besipho vsq; ad Iunonis promõtoriũ orã freti occupat. Illud iã in occidẽtẽ & oceanũ obliquo iugo excurrens: atq; ei q̃d in africã ampelusiã esse dixeramus aduersũ/qua nostra maria sunt/finit Europen. Gades insula que egressis fretũ obuia ẽ: ad/

monet ante reliquas dicere: q̃3 in oceani littora terrarūq3 circuitu3
vt initio promisimus: oratio excedat. Paucę sunt i meotide (In/
de eni videt̃ cōmodissimū incipere) neq3 oēs tamē incolunt̃. nam
nec pabula quidē large ferunt. Hac re habitantibus caro magnorū
piscium sole siccata & in puluerē vsq3 cōtusa p farre ē. Paucę & in
ponto lauce borysthenis ostio obiecta parua admodū. & q̄ ibi achil/
les situs est: achillea cognomine. nō longe acollisaria: quę Marti
sacrata: vt fabulis tradit̃. tulit aues cū sūma clade aduenientiū pen
nas quasi tela iaculatas. Sex sūt inter istri ostia. Ex ijs Peuce no/
tissima & maxima. Cymas mariandynorū finibus proxima vrbē ha
bet: quā q: bithyni incolunt bithynida appellant. Contra thraciū
bosphorū duę paruę: paruoq3 distātes spacio: & aliquādo credite:
dicteq3 cōcurrere: & cyaneę vocant̃ & symplegades. In propōtide
tātū proconesos habitat̃. Extra bellespōtū earū quę asiaticis regio
nibus adiacēt/clarissimę sūt Tenedos sigęis aduersa littoribus. et
quo dicent̃ ordine ad promontorium tauri montis expositę: quas
quidā dici putauere Macaron: siue q̄ fortunati admodū cęli soli/
q3 sūt: siue q̄ eas suo suorūq3 regno Macar occupauerat. In Tro
ade lesbos. & in ea quinq3 olim oppida antisa. pyra. cresos. Círaua
Mitylene. In Ionia Chios & Samos. In Caria cos. In Lycia
Rhodos. In illis singulę sūt ijsdē noibus vrbes. In Rhodo tres
quōdā erāt Lindos: Camiros. Jelysos. q̄ cō Tauri pmōtoriū ipor
tunę nauigātib⁹ obiacēt Chelidonię noiant̃. In sinu quē maximū
asia recipit ppe media cyprus ad ortū occasūq3 se imittēs recto iu/
go inter ciliciā Syriasq3 porrigit̃ ingēs: vt q̄ aliquādo nomē regno
coeperit: & nunc aliquot vrbes ferat. quarū clarissimę salamis & pa/
phos: & quo primū ex mari venerē egressā accolę affirmāt. palępa
phos. Parabos etiā i phoenice est parua: & quantū patet tota op/
pidū/frequens tamē: Qr etiā sup aliena tecta sedē ponere licet. par
ua & Canopos Nili ostio: qd canopicū vocāt: obuia est. Menelai
gubernator Canob⁹ ibi forte moriens nomē insulę. illa ostio dedit

Pharos Alexandrię nunc ponte coniungitur: olim ut homerico carmine proditum est: ab eisdem oris cursu diei totius abducta: & si ita res fuit: videri potest coniectantibus in tantũ mutatę causas Nilum prębuisse: dum limum subinde: & pręcipue cum exundaret: littori annectens auget terras spaciumqz augescentium in vicina vada promouet. In africa contra maiorem syrtim cuteletos: cõtra minoris promontoria meninx: & cercinna. contra carthaginis sinum tarrichię & egatheę romana clade memorabiles. Plures Europe littoribus sunt appositę: In ęgeo mari prope thraciã Thasos. Imbros. samothrace. Scandile. polyagos. Scyathos: halonesos. & quã aliquando omnibus qui mares erant. cęsis tantũ foeminę tenuisse dicuntur atho monti Lemnos aduersa Pagaseus sinus Scyathon prospicit. sciniſſon amplectitur. Euboea ad meridiẽ promontorium gereston & caphareã. ad septẽtrionẽ caunum extrudit. & nusq̃z lata duum milium spacium habet ubi arctissima est: cęterum longa totiqz boetię apposita angusto freto distat a littore. Euripon vocãt: rapidum mare & alterno cursu septies die: ac septies nocte fluctibus inuicem versis: adeo imodice fluens: ut ventos etiam ac plena ventis nauigia frustretur. Aliquot in ea sunt oppida. Styra Eretria. piranessos. oechalia. verum opulentissimę Carystos & chalcis. In attide helene est nota stupro helenę. & salamis excidio classis persicę notior. Circa peloponneson etiã nunc i ęgeo phitiusa & ęgina epidaurico littori proxima: Troezenio calauria inter ignobiles alias leto Demosthenis nobilis. In myrthoo cythera contra maleam emissa: & Tegea. Nissa contra acritã. In Jonio prostirria. Cephalonia. Neritos. Same. Zacinthos. Dulichium. et inter non ignobiles vlyssis nomine Jthaca maxime illustris. In Epiro Echinades. & olim Plotę Strophades. contra ambratium sinũ Leucadia. & vicina adriaco mari Corcyra. hę thracũ graiorũqz terris obiacẽt. at interius nelos. olearos. ęgina. cathon. Jos. Thera. Gyaros. Jporis. Dionyssa. Cianos. Chalcis. Jcaria. Pinaria.

Nisyros. Lebynthos: calydnę. asinę. hę q̄ dispersę sunt Sporades
Ab eis Licinos: hipanos. Siphnos. Seriphos. henea. Paros.
Syros. Tenos. Mycon. Naxos. delos. andros: q̄ in orbem iacent
Cyclades dictę sūt. Super eas iam in medio mari ingens & centū
quondā vrbibus habitata Crete/ad orientē promontoriū Samo/
nium: ad occidentē criu metopon immittit: nisi maior: esset Cypro
similis. multis famigerata fabulis aduentu Europę. pasiphaes et
Ariadne amoribus. Minotauri feritate fatoq3. Dędali operib⁹ et
fuga. tum statione atq3 morte: maxime tamē eo q̄ ibi sepulti Io/
uis pene clarum vestigiū sepulchrū: cui nomē eius insculptū esse
accolę ostendunt. Vrbiū notissimę Gnossos. gortyna Lyctos. ly/
castos. olopixos. phestos: cydon. Camoracusa. dyctina. Inter col/
les q̄ ibi nutritum Iouem accipimus: fama Idei montis excellit.
Iuxta ē asticla. Naumachos. zephyre. grise. caudos: & quas musa/
gorus numero tres vno tamē vocabulo appellāt: atq3 vnde carpa
thio mari cognomē ē carpathos. In adria asporos. dicedalos. ab/
syrtis. Issa. Ticana. hidria. phlecirides. nigra corcira. lingarium.
Diomedia. Aestria. asinę. atq3 vt Alexandrię ita Brundusio adia/
cens Pharos.

¶ Sicylia (ut ferūt) aliquādo cōtinens: & agro brutio annexa. post
freto maris siculi abscissa est. id angustum & anceps alterno cursu
modo in tuscum. modo in Ionium pelagus perfluit/atrox. sęuum
& scyllę charybdisq3 sęuis numinibus inclytū. Scylla saxum ē: cha/
rybdis mare. vtrunq3 noxiū appulsis. Ipsa ingens & tribus pro/
montorijs in diuersa procurrens gręcę litterę imaginem: quę del
ta dicitur. efficit. Pachinum vocat̄: qd̄ gręciā spectat. lilybęum qd̄
in africam. Pelorum quod in Italiam vergens scyllę aduersum est
causa nōis. Pelorus gubernator ab Annibale ibidē conditus: quē
idem vir profugus ex africa ac per ea loca Syriā petēs: quia procul
intuenti videbant̄ cōtinua esse littora/& nō peruium pelagus/pro/
ditū se arbitrat⁹ occiderat. Ab eo ad pachinū ora quę extenditur

Jonium mare attingens hęc fert illustria Messanā. Taurominiū.
Catinā. Megarida. Syracusas ⁊ in ijs mirabilem arethusā. fons ē
in quo visuntur iacta in alpheum amnem: ut diximus: peloponne
siaco littori infusum. vnde ille creditur nō se consociare pelago: sed
subter maria terrasq; depressus huc agere alueū: atq; hic se rursus
extollere. Inter pachynū ⁊ lilybeū ⁊ agragas ē. ⁊ heraclea ⁊ ther/
me. Inter lilybeū ⁊ pelorida Panormus/ ⁊ Jmera. Interius vo
Leontini ⁊ centuripinū ⁊ hybla: alięq; complures. Famā habet ob
Cereris templū ętna pręcipua montiū. Eryx maxime memoratur
ob delubrum veneris ab Aenea conditū. ⁊ ętna quę cyclopas olim
tulit: nunc assiduis ignibus flagrat. De amnib⁹ Jmera referēdus
q; in media admodū ortus in diuersa decurrit: scindensq; eā vtrin
q; alio ore in libycū alio in tuscū mare deuenit. Circa Siciliā in si/
culo freto est Aeęe: quā Calypso habitasse dicit̃. Africam versus
caulos. melita. cosura. Propius Italiā galaza. ⁊ illę septē: q̃s ęoli
appellant osteodes. Lipara. heratea. didyma. phoenicussa. ericussa
Aetna perpetuo flagrat igne. hiera ⁊ strongyle ⁊ pithecussa. leuco/
thea ęnaria. Sidonia. caprcę. prochyta. Pontie. pandatoria. Sino
nia. parmaria Italico lateri citra tyberina hostia iacent. Ultra ali/
quot sunt paruę dianium. Iginium. carbania. vrgo. Ilua: caparia.
Duę grādes fretoq; diuisę ethrusco: quaꝝ corsica littori propior in
ter latera tenuis ⁊ longa pręter q̃z vbi aperta: ⁊ marianę colonię
sunt. A barbaris colit̃ Sardinia africū pelagus attingens: nisi ꝙ
in occidentē q̃z in orientē angustius spectat: par ⁊ quadrata vndi/
q; ⁊ nusq̃z non aliquāto spaciosior q̃z vbi longissima ē/ corsica. Cę/
terū fertilis ⁊ soli q̃z cęli melioris: atq; vt fęcunda ita pene pesti/
lens. In ea antiquissimi populoꝝ sunt Ilienses. Urbiū antiquissi
mę Calaris: ⁊ sulci. At in gallia quas referre conueniat solę sunt
Stoechades ab ora liguꝝ ad Massiliā vsq; dispersę. Baleares in
hispania cōtra tarraconensia littora sitę nō longe inter se distant. ⁊
ex spacio sui cognominibus acceptis maiores minoresq; ꝓhibent̃.

Castella sunt in minoribus Sanio ꝛ Mago: in maioribus parma: ꝛ polentia colonię. Ebusos e regione promontorij: qđ in suro/ nési sinu Ferrariá vocát: eodem noĩe vrbẽ habet: frumentis tantuꝫ non fęcunda. ad alia largior: ꝛ omniũ animaliũ: quę nocent: adeo expers: vt nec ea quidẽ quę de agrestibus mitia sunt: aut generet: aut si inuecta sunt sustineat. Cõtra est. Colubraria cuius meminis se succurrit: ꝙ cum scateat multo ac malefico genere serpentũ ꝛ sit ideo inhabitabilis: tamen ingressis eam intra id spacium: qđ Ebu/ sitana humo circũsignauerunt: sine pernicie ꝛ tuta est / iisdem illis serpentibus: qui solent obuios appetere: aspectum eius pulueris aliudve quod verius / procul ꝛ cum pauore fugientibus.

Pomponij Melle cosmographi liber Tertius.

Dicta est ora nostri maris. dictę insulę / quas amplectitur. restat ille circuitus: quem vt initio diximus: cingit oceanus ingens ꝛ infinitũ pelagus ꝛ magnis ęstibus concitum (ita enim motus eius appellant) modo inundat campos. modo late nudat ac refugit. nũc alios aliosqꝫ inuicẽ / neqꝫ alternis accessibus nunc in hos: nunc in illos impetu versum. sed vbi in omnia littora: quáuis diuersa sint terrarum insularumqꝫ ex medio pariter effusum est: Rursus ab illis colligitꝰ. in medium ꝛ in semetipsum redit. tanta vi semper immissum: vt vasta etiam flumina retroagat: ꝛ vt terrestria deprehendat animalia: aut marina destituat. neqꝫ adhuc satis cognitum est anhelitu ne suo id mundus efficiat: retractãqꝫ cum spiritu regeret vndá vndiqꝫ: si vt doctiori bꝰ placet: vnũ animal ẽ: an sint depressi aliqui specus: quo reciproca maria residant: atqꝫ vnde se rursus ex uberãtia attollant: an luna causis tantis meatibꝰ prębeat. Ad ortus certe eius occasusqꝫ varianꝰ: neqꝫ codẽ assiduẽ tẽpore: sꝫ vt illa surgit ac demergitꝰ: ita recedere atqꝫ aduẽtare cõperimus. Huc egressos sequẽtesqꝫ ea: quę exeuntibus dextra sũt: equor atlanticũ ꝛ ora betice frontis excipit: quę nisi ꝙ semel iterũqꝫ paululum in semet

abducitur: vsqꝫ ad fluuium anam pene recta est. Turduli ꝛ bastuli
habitant. In proximo sinu portus est: quē gaditanū: ꝛ lucus quē
oleastrum appellant. Tum castellum Ebora i littore. ꝛ procul a lit/
tore asta colonia. extra Iunonis ara templumqꝫ est. In ipso mari
monumentū Geryonis scopulo magis q̄ꝫ insule impositū. Betis
ex terraconensi regione demissus per hāc fere mediam diu: sicut
nascitur: vno amne decurrit. post vbi nō longe a mari grandeꝫ la/
cum facit: quasi ex vno fonte geminus exoritur: quantꝰqꝫ simplici
alueo venerat: tantus singulis effluit. Tum sinus alter vsqꝫ ad fi/
nem prouincię inflectitur: cumqꝫ parua oppida olitingi. onolapa
contingunt. At lusitania trans anam qua mare atlanticū spectat.
primum ingenti impetu in altum abit: deinde resistit: ac se magis
etiam q̄ꝫ bętica abducit. qua prominet bis in semet recepto mari:
in tria promontoria dispergit̃. Anę proximum quia lata sede pro/
currens paulatim se ac sua latera fastigiat: cuneus ager dicitur: se/
quens sacrum vocant. magnum quod vlterius est. In Cuneo sunt
Mirtilibalio. ossonoba. In sacro latobrigal ꝛ portus Annibalis.
In magno ebora. Sinus intersunt: ꝛ est in proximo Salacia. In
altero vlyssipo. ꝛ tagi ostiū amnis aurū gemmasqꝫ generātis. Ab
iis promontoriis ad illam partem: quę recessit: ingens flexus ape
ritur. In eoqꝫ sunt Turauli veteres: turdulorūqꝫ oppida. amnes
autē in medium fere Munda vltimi promontorii latus effluens:
ꝛ radices eiusdē abluens. Durius frons illa aliquādiu rectā ripam
habet: deinde modico flexu accepto mox paulū eminet: tū reducta
iteꝝ iterūqꝫ recta margine iacēs adꝰ promōtoriū: quod celticū voca
mus: extenditur. totā celtici colunt: sed a durio ad flexū groni. flu/
untqꝫ per eos Auocelandus. Nebis Minius ꝛ cui obliuionis co/
gnomē ē Limia flexus ipse Lābriacā vrbē amplexꝰ recipit fluuios.
Leros. ꝛ illā partē: quę ꝓminet: presamarchi habitāt: pqꝫ eos ta/
maris ꝛ Sars flumina nō lōge orta decurrūt. tamaris scōm Ebora
portū. Sars iuxta turrē Augusti titulo memorabileꝫ. cętera super

Tamarici nerijq; incolunt in eo tractu vltimi. ¶ Hactenus enī ad
occidentem versa littora pertinent: deinde ad septentriones toto
latere terra cōuertitur. a celtico promontorio ad scythicū vsq; per/
petua eius ora: nisi vbi modici recessus ac parua promōtoria sunt
ad cātabros pene recta est. In ea primū artabri sunt. ⁊ Janasū cel/
ticę gētis. deinde astures. In artabros sinus ore angusto admixtū
mare/non angusto ambitu excipiens adrobitum vrbem ⁊ quattu/
or amnium ostia incingit. duo etiam inter accolentis ignobilia sūt
per alia Ducamaris exit in libyca. In asturū littore noeta ē oppi/
dum: ⁊ tres arę: quas sestianas vocant: in peninsula sedent: ⁊ sunt
augusti nomine sacrę: illustrantq; terras ante ignobiles. at ab eo
flumine: quod saliā vocāt: incipiunt orę paulatim recedere: ⁊ latę
adhuc hispanię magis magisq; spacia contrahere: vsq; adeo semet
⁊ terras angustantibus: ut earum rerum spacium inter duo maria
dimidio minus sit: qua Galliā tangūt: q̄; vbi ad occidentem littus
exporrigunt. Tractū Cantabri ⁊ varduli tenent. Cātabroꝝ aliquot
populi amnesq; sunt: sed quorum nomina nostro ore concipi ne/
queant/pereundi. ⁊ salenos. sauriū. Per auriginos ⁊ orgenomes
quosdā nasa descendit: ⁊ deuales tritonobelunte cingit: ⁊ detū atu
ria sonans. Sauso ⁊ magrada. Varduli vna gens hinc ad pyrenei
iugi promontoriū ꝑtinēs claudit hispanias. ¶ Sequit̄ gallię latus
alterū: cuius ora primo nihil ꝓgressa in altum: mox tātundē pene
in pelagus excedens quantū retro hispania abscesserat cantabricis
fit aduersa terris: ⁊ grādi circuitu afflexa ad occidentē littus aduer
tit. Tunc ad septentriones conuersa iterū longo rectoq; tractu ad
ripas rheni amnis expandit̄. Terra est frumenti pręcipue ⁊ pabu/
li ferax ⁊ amoena lucis imanibus quicquid ex satis frigoris impa/
tiens ē ager nec vbiq; alit: ⁊ noxio genere animalium minime fre/
quens. Gentes superbę. superstitiosę. aliquādo etiā imanes adeo
vt hominem optimā ⁊ gratissimā dijs victimā crederēt. manent
vestigia veritatis iā abolitę: atq; vt ab vltimis cędibus temperāt:

ita nihilominus vbi deuotas altaribus admouere/delibant. habēt tamen & facundiam suam: magistrosq; sapientię dryudas. hi terrę mundiq; magnitudinem & formā. motus celi & siderū/ ac quid dij velint: scire profitentur. docent multa nobilissimos gentis clam & diu vicenis annis in specu/aut in abditis saltibus. vnū ex ijs quę precipiunt in vulgus effluxit: videlicet vt forent ad bella meliores ęternas esse animas/vitamq; alteram ad manes. itaq; cum mortuos cremant ac defodiunt: apta viuentibus olim negociorum ratio etiam & exactio crediti deferebatur ad inferos: erantq; qui se in rogos suorum velut vna victuri libenter imitterent. Regio quam incolunt omnis comata gallia. Populorū tria summa nomina sunt: terminātq; fluuijs ingentibus. nam a pyreneo ad garumnam aquitania ab eo ad sequanā celtę. inde ad rhenum pertinent Belgę. Aquitanorum clarissimi sunt ausci Celtarum hedui. Belgarum treueri. Vrbesq; opulentissimę i treueris augusta. In heduis augustudunum. In aucis heliumberrū. Garumna ex pyreneo monte delapsus nisi cu; hyberno imbre aut solutis niuibus intumuit: diu vadosus / & vix nauigabilis fertur. At vbi obuius oceani exęstuantis accessibus adauctus est: ijsdemq; retro remeantib9 suas illiusq; aquas agit: aliquantu; plenior/& quanto magis procedit: eo latior fit. ad postremum magni freti similis nec maiora tantū nauigia tolerat: verum etiā more pelagi sęuientis exurgens iactat nauigātes atrocirer: vtiq; si alio ventus alio vnda precipitat. In eo est insula Antros nomine: quam pendere & attolli aquis increscentibus ideo incolę existimant: quia cum videatur editior aquis obiacet: vbi se fluctus impleuit illam operit: nec vt prius tātu; ambit: & qp ea quibus ante ripę: collesq; ne cernerent obstiterant: tunc velut ex loco superiore perspicua sunt. A Garumnę exitu latus illud incipit terrę procurrentis in pelagus: & ora cantabricis aduersa littoribus alijs populis media eius habitātibus /ab santonis ad osismos vsq; deflexa. Ab illis enim iterum ad septentriones frons littorū

reſpicit : pertinentqꝫ ad vltimos gallicarum gentium Morinos:
nec poꝛtu: quem geſoꝛiciacū vocāt: quicq̄ꝫ habent notius. Rhe/
nus ab alpibus decidens ꝓpe a capite duos lacus efficit venetū ⁊
acromū. mox diu ſolidus: ⁊ certo alueo lapſus haud pꝛocul a ma/
ri huc ⁊ illuc diſpergit̄: ſed ad ſiniſtꝝ amnis etiā tū ⁊ donec effluat
rhenus ad dexterā ꝑmo anguſtꝰ ⁊ ſui ſil'is. poſt ripis lōge ac late
recedētibꝰ iā nō amnis ſꝫ ingēs lacꝰ vbi campos ipleuit flevo dicit̄
eiuſdēqꝫ nois inſulā āplexꝰ fit iteꝝ arctioꝛ iteꝝqꝫ fluuius emittit̄.
¶ Germania hinc ripis eius vſqꝫ ad alpes. a meridie ipſis alpi/
bus. ab oꝛiente ſarmaticarū confinio gentiū. qua ſeptētrionē ſpe/
ctat. oceanico littoꝛe obducta eſt. Qui habitant immanes ſūt ani/
mis atqꝫ coꝛpoꝛibus: ⁊ ad inſitam feritatem vaſte vtraqꝫ exercent/
bellando animos/coꝛpoꝛa ad conſuetudines laboꝝ maxime. frigo
ra nudi agunt: anteq̄ꝫ puberes ſint. ⁊ longiſſima apud eos pueri/
tia eſt. viri ſagis velantur aut libꝛis arboꝛum. quāuis ſęua hyeme
nandi non patientia tātum illis/ſtudium etiam eſt. bella cum fini/
timis gerunt. cauſas eoꝛum ex libidine accerſunt: neqꝫ imperitan/
di pꝛolatandiqꝫ quę poſſident. Nam ne illa quidē enixe colūt: ſed
vt circa ipſos quę iacent vaſta ſint. Jus in viribus habēt adeo: ut
ne latrocinij quidē pudeat: tm̄ hoſpitibꝰ boni. miteſqꝫ ſupplicibus
victu ita aſperi incultiqꝫ vt cruda etiā carne veſcant̄. aut recenti aut
cū rigentē in ipſis pecudū ferarūqꝫ coꝛijs manibus pedibuſqꝫ ſubi
gendo renouarunt. Terra ipſa multis ipedita fluminibus. multis
mōtibꝰ aſpera: ⁊ magna ex parte ſiluis ac paludibꝰ inuia. Paludū
Sueſia Meſia ⁊ melſiagū maxime. Syluaꝝ hercynia ⁊ aliquot ſūt
q̄ nomē hn̄t: ſꝫ illa dieꝝ ſexaginta iter occupās vt maioꝛ alijs. ita ⁊
notioꝛ. Mōtiū altiſſimi Taunꝰ ⁊ rhetico: niſi quoꝝ noia vix ē elo
qui oꝛe romano. Amniū i alias gētes exeūtiū Danubiꝰ ⁊ rhodanꝰ
i rhenū moeuis ⁊ lupia. Jn oceanū amiſiꝰ vꝛbis ⁊ albis clariſſimi
Sup albi codanꝰ ingēs ſinꝰ magnis ꝑuiſqꝫ iſulis refertꝰ ē Acre ma
re qd̄ gremio littoꝝ accipit̄: nuſq̄ꝫ late patꝫ nec vſq̄ꝫ mari ſil'e veꝝ

aquis passim interfluentibus: ac sepẽ transgressis vagũ atq; diffu/
sum facie amniũ spargitur. qua littora attingit ripis contentũ in/
sularũ nõ longe distantibus ꝛ vbiq; pene tantundẽ: vt angustũ ꝛ
par freto/curuansq; subinde se longo supercilio inflexum est. In eo
sũt imbri ꝛ teutoni. vltra vltimi germanie hermones. ¶ Sarmatia
intus q̃ ad mare latior. ab iis que sequunt insula amne discreta.
qua retro abit vsq; ad istrũ flumen immittit. gens habitu armisq;
parthice proxima: verum ut celi asperioris/ita ingenij. nõ se vrbi/
bus tenent/ꝛ ne statis quidem sedibus: ut inuitauere pabula vt ce
dens ꝛ sequẽs hostis exigit/ita res opesq; secũ trahens semper ca
stra habitat bellatrix. libera indomita. ꝛ vsq; eo imanis atq; atrox
vt foemine etiam cum viris bella ineant: atq; ut habiles sint: natis
statim dextra aduritur mãma. Inde expedita in ictus manus/ que
exeritur virile fit pectus. arcus tendere. equitare. venari/puellaria
pensa sunt. ferire hostem adultarũ stipendiũ est: adeo vt nõ percus
sisse pro flagitio habeat. sitq; eis poene vginitas. ¶ Inde asie cõ/
finia. nisi vbi perpetue hyemes sedent ꝛ intolerabilis rigor/scythi/
ci populi incolunt fere omnes etiam in vnũ Belge appellati. In
asiatico littore primi hiperborei super aquilonem Rhipheosq; mõ
tes sub ipso siderum cardine iacent: vbi sol nõ quottidie ut nobis
sed primũ verno equinoctio exortus autumnali demum occidit. ꝛ
ideo sex mensib⁹ dies: ꝛ totidẽ alijs nox vsq; continua est. Terra
angusta. aprica. per se fertilis cultores iustissimi: ꝛ diutius /q̃ vlli
mortalium/ꝛ beatius viuunt. Quippe festo semp ocio leti nõ bel/
la nouere. nõ iurgia. sacris operati maxime apollinis: quorum pri/
mitias delon misisse initio per virgines suas: deinde per populos
subinde tradentes vlterioribus: moremq; eum diu ꝛ donec vitio
gentiũ temperatus est/seruasse referunt. habitant lucos syluasq;. ꝛ
vbi eos viuendi satietas magisq; tediũ cepit: hylares redimiti ser/
tis semetipsi in pelagus ex certa rupe precipiti dant. Id eis funus
eximiũ ẽ. ¶ Mare caspiũ vt angusto/ita longo etiam freto primũ

terras quasi fluuius irrūpit: atq3 vbi recto alueo influxit: in tres si
nus diffunditur contra os ipsū in hyrcanū. ad sinistrā in scythicū3
ad dextrā in eum quē proprie ꝛ totius nominis caspiū appellant.
omne atrox. sęuum. sine portibus. procellis vndiq3 expositum / ac
beluis magis q̄3 cętera refertū: ꝛ ideo minus nauigabile: ad intro/
euntiū dextrā scythę nomades freti littorib⁹ insident. Intus sūt
ad caspium sinū caspij ꝛ amazones: sed quas sauromatidas appel/
lant. ad hyrcanum Albani. ꝛ Moschi. ꝛ hyrcani. In scythico amer
di ꝛ pęstici. etiā ad fretum derbices. Multi i eo sinu magni par/
uiq3 amnes fluunt: sed qui famā habēt ex ceraunis montibus vno
alueo descendit duobus exit in caspiū araxes tauri latere demissus
quoad cāpos Armenię secat: labitur placidus ꝛ silens / neq3 i vtrā
partē eat: q̄mq̄3 intuearis / manifestus. cū in asperiora deuenit hic
atq3 illinc rupibus pressus: ꝛ quanto angustior / tanto magis per/
nix. frangit se subinde ad opposita cautium atq3 ob id ingenti cum
murmure sonansq3 deuoluit̄ adeo citus: vt qua ex pręcipiti casur⁹
est: in subiectā nō declinet statim vndā: sed vltra q̄3 canalē habet /
euehat plus iugeris spatio sublimis / ꝛ aquis pendentibus semet /
ipsum sine alueo ferens. deinde vbi incuruus arcuatoq3 amne de/
scendit: fit tranquillus iterūq3 per cāpos tacitus ꝛ vix fluens. In
id littus elabitur cyrus ꝛ cambyses ex radicibus corsici montis vi/
cini editi: ꝛ i diuersa abeunt perq3 hiberas ꝛ hyrcanos diu ꝛ mul/
tum distantibus alueis defluunt. post nō longe a mari eodem lacu
accepti in hyrcanū sinum vno ore perueniunt. Iaxartes ꝛ oxes
per deserta scythię ꝛ surdianoꝝ regionibus in scythicū exeunt. ille
suo fonte grandis. hic incursu aliorū grandior ꝛ aliquandiu ad oc/
casum ab oriente occurrens iuxta dacas primū inflectitur / cursuq3
ad septentrionē cōuerso inter amardos ꝛ pesicasos aperit̄. Syluę
alia quoq3 dira animalia veꝝ ꝛ tigres ferunt / vtiq3 hyrcanię sęuum
ferarum genus / ꝛ vsq3 eo pernix: vt illis longe quoq3 progressum
equitem consequi: nec tantū semel: sed aliquotiens etiā / cursu vnde

coeperit/ſubinde repetito:ſolitũ ⁊ facile ſit. Cauſa ex eo ẽ:ꝙ vbi il/
le interceptos eaꝝ catulos citus coepit auehere:⁊ rabiẽ appropin/
quantium fruſtraturus/aſtu vnũ de pluribus omittit. hę proiectũ
accipiunt:⁊ ad cubilia ſua referunt:rurſumq; ⁊ ſępius remeant at/
q; idẽ efficiunt: donec ad frequẽtiora q̃; adire audeant:profugus
raptor euadat. ¶ Ultra caſpiũ ſinũ quidnã eſſet/ambiguũ aliquan
diu fuit. Idem ne oceanus an tellus infeſta frigoribus ſine ambi/
tu:ac ſine fine ꝓiecta. ſed pręter phiſicos homerumq;:qui vniuer/
ſum orbẽ mari circũfuſum eſſe dixerunt:Cornelius nepos / ut re/
centior auctoritate:ſic certior.teſtem autẽ rei. Q. Metellũ celerem
adijcit:eumq; ita retuliſſe cõmemorat. Cũ gallijs procõſul pręeſſet
indos quoſdã a rege boiorũ dono ſibi datos:vnde ĩ eas terras de/
ueniſſent requirendo/cognoſſe vi tempeſtatũ ex indicis ęquoribꝰ
abreptos emenſoſq;:quę intererant/tandẽ ĩ germanię littora exi/
jſſe. Reſtat ergo pelagus. ſed reliqua lateris eiuſdẽ aſſiduo gelu
durant:⁊ ideo deſerta ſunt. His oris quas angulo bęticę adhuc uſ/
q; perſtrinximus multę ignobiles inſulę ⁊ ſine nominibus etiam
adiacent: ſed earũ:quas pręterire non libeat Gades fretũ attingit
eaq; a continenti anguſto ſpacio ⁊ veluti flumine abſciſſa. qua ter/
ris propior eſt pene rectã ripã agit. qua oceanũ ſpectat duobꝰ pro/
montorijs euecta in altũ mediũ littus abducit. ⁊ fert in altero cor/
nu eiuſdem nominis vrbẽ opulentã. in altero templũ ęgyptij. her
culis conditoribus. religione. vetuſtate. opibus illuſtre. Tyrij con/
didere. cur ſanctũ ſit/oſſa eius ibi ſita efficiũt. annoꝝ quis manet
ab iliaca tempeſtate principia ſũt. opes tempus aluit: In Luſita/
nia erythia:quã geryone habitatã accepimus:alięq; ſine certis no/
minibus adeo agri fertiles:vt cũ ſemel ſata frumenta ſint: ſubinde
recidiuis ſeminibus ſegetẽ nouantibus ſeptem minime inter plu/
res etiã meſſes ferant. In celticis aliquot ſũt:quas quia plumbo
abundant vno omnes nomine caſſiterides appellãt. Sena in bri/
tannico mari oſiſmicis aduerſa littoribus gallici numinis oraculo

insignis est: cuius antistites ꝑpetua virginitate sancte numero no
uem esse tradunt. Gallicenas vocāt: putātq; ingenijs singularib⁹
pręditas: maria ac ventos concitare carminibus. Seq; in quę ve/
lint aīalia vertere. sanare: quę apud alios insanabilia sunt. scire ve/
tura ꝛ predicare. sed nō nisi dedita nauigantibus / ꝛ in id tantum:
vt se consulerent / profectis.

¶ Britannia qualis sit: qualesq; progeneret: mox certiora ꝛ magis
explorata dicent. Quippe tam diu clausā aperit ecce principū maxi
mus nec indomitaꝝ modo ante se / veꝝ ignotaꝝ quoq; gentiū vi/
ctor / propriaꝝ rerū fidē ut bello affectauit ita triumpho declaratu/
rus portat: Ceteꝝ / vt adhuc habuimus: inter septētrionē occiden/
temq; ꝓiecta grādi angulo rheni ostia ꝓspicit. deinde obliqua re/
tro latera abstrahit. altero galliā. altero germaniā spectās tū rursꝰ
ꝑpetuo margine directi littoris ab tergore abducta / iteꝝ se in diuer
sos angulos cuneat triquetra ꝛ Sicilię maxime similis. plana: in/
gens. fęcunda / veꝝ ijs quę pecora q̄ȝ hoīes benignius alant. Fert
nemora saltus ac pregrandia flumina alternis motibus modo ī pe
lagus modo retro fluentia: ꝛ quędā gēmas margarytasq; generan/
tia. Fert populos regesq; populorum. sed sunt inculti omnes atq;
vt longius a cōtinenti absunt: ita aliaꝝ opū ignari magis tantum
pecore ac finibus dites. incertū ob decorē / an quid aliud vltro cor/
pora infecti. Causas aūt ꝛ bella cōtrahunt: ac si frequenter inuicem
infestant / maxime imperitandi cupidine studioq; ea prolatandi:
quę possident. Dimicāt nō equitatu modo aut pedite: veruȝ ꝛ bi/
gis ꝛ curribus gallice armati. Couinos vocāt: quoꝝ falcatis axibus
vtunt̄. Sup britanniā Iuuerna est: pene par spacio: Sed vtrinq;
ęqualis. tractu littoꝝ oblonga. cęli ad maturāda semina iniqui. ve
rum adeo luxuriosa herbis nō lętis modo: sed etiā dulcibus: vt se
exigua parte diei pecora iplcant: ꝛ nisi pabulo ꝓhibeant̄ / diutius
pasta dissiliant. Cultores eius incōditi sūt ꝛ omniū virtutū ignari
q̄ȝ alię gētes / aliquatenus tamē gnari. pietatis admodū expertes

Triginta sunt orchades angustis inter se ductę spaciis. Septē he/
modes cōtra germaniā vectę in illo sinu: quem codanum diximus
Ex ijs Codanonia quā adhuc Teutoni tenēt: vt in fęcunditate ali/
as: ita magnitudine ante stat. Quę Sarmatis adṽsa sũt ob alter/
nos accessus recursusq̃ pelagi ⁊ quot spacia quis distant: mō ope/
riunt̃ vndis: modo nuda sunt. alias insulę vident̃: alias vna ⁊ con/
tinens terra. In his esse cenęas: qui ouis auium palustriũ: ⁊ aue/
nis tantũ alant̃. esse equinis pedibus hippopodas: ⁊ Satmalos
quibus magnę aures ⁊ ad ambiendũ corpus omne patulę: nudis
alioquin prouecti sunt pręterq̃ qđ fabulis traditur auctores etiam
quos sequi nō pigeat/inuenio. Tile belgaꝝ littori apposita ē gra/
ijs ⁊ nostris celebrata caminibus. In ea ꝙ sol longe occasurus ex/
urgit breues vtiq̃ noctes sunt: sed per hyemē sicut alibi obscurę.
ęstate lucidę: ꝙ per id tempus iam se altius euehens: q̃mq̃ ipse
non cernatur: vicino tamen splendore proxime illustrat. per solsti/
tium vo nullę: ꝙ tũ iā manifestior nō fulgore modo: sed sui quo/
q̃ partē maximā ostentat: Talge in caspio mari sine cultu fertilis
omni fruge ac fructibus abundās. Sed vicini populi quę gignunt̃
attingere nefas/⁊ pro sacrilegio habent/dijs parata existimantes/
dijsq̃ seruanda. Aliquot ⁊ illis oris: quas desertas diximus: ęque
desertę adiacēt: quas sine proprijs nominibus scythicas vocant.
Ab ijs in eoꝝ recursus inflectitur inq̃ orā terrę spectantis orientē
pertinet. hęc a scythico promontorio apposita primũ omnis quę
est inuia/deinde ob inanitatē habitantiũ inculta. Scythę sunt an
drophagę ⁊ Sagę distincti regione: quia feris scatet: inhabitabil.
vasta deinde iteꝝ loca beluę infestant: vsq̃ ad montē mari immi/
nentē nomine thabin. Longe ab eo Taurus attollit̃. Seres inter/
sunt genus plenum iusticię ⁊ commertio: ꝙ rebus in solitudine re
lictis absens peragit.

Notissima India nō eoo tantũ apposita pelago: sed ⁊ ei quod
ad meridiē spectās indicũ diximus: ⁊ hinc tauri iugis. ab occidente

inde finita: tañtũ spaciũ littoris occupat quantũ per sexagiñta di/
es noctesqꝫ velificantibus cursus ẽ. Ita multũ a nostris abducta re
gionibus: vt in aliqua parte eius neuter septẽtrio appareat: aliter/
qꝫ q̃ꝫ in alijs oris vmbrę rerũ ad meridiẽ iacent: Ceterũ fertilis: ⁊
vario genere hominũ aliorũqꝫ animaliũ scatet. Alit formicas non
minus maximas canibus: quas more gryphorꝫ aurũ penitus ege/
stũ cũ sũma pernicie attingentiũ custodire cõmemorant. Imma/
nes ⁊ serpentes aliqui vt elephantes morsu atqꝫ ambitu corporis
afficiant. Tam pinguis alicubi ⁊ tam feracis soli: vt in ea mella fron
dibꝰ defluant. Lanas sylue ferant. Arundinũ fissa internodia veluti
nauitas binos ⁊ quędã ternos etiã vehãt. Cultorꝫ habitus mo/
resqꝫ dissimiles. Lino alij vestiunt̃ aut lanis: quas diximus. alij fe/
rarum auiũqꝫ pellibus. pars nudi agunt. pars tantũ obscena vela/
ti. alij humiles paruiqꝫ. alij ita proceri ⁊ corpore ingentes: ut ele/
p antis etiam ⁊ ibi maximis: sicut nos equis: facile atqꝫ habiliter
vtantur. Quidam nullũ animal occidere. nulla carne vesci optimũ
existimant. Quosdã tantũ pisces alunt. quidam proximi parentes
priusq̃ꝫ annis aut ęgritudine i maciem eant: velut hostias cędunt:
cęsorũqꝫ visceribꝰ epulari fas ⁊ maxime pium est. At vbi senectus
aut morbus incessit: procul a cęteris abeunt: mortẽqꝫ in solitudi/
ne nihil anxij expectant. prudẽtiores/eis quibus ars studiũ sapien
tię contingit: non expectant eam: sed ingerendo semet ignibꝰ lęti
⁊ cum gloria arcessunt. Vrbiũ quas incolunt: sunt autẽ plurimę:
Nysa est clarissima ⁊ maxima. montiũ Meros Ioui sacer. famam
hinc pręcipuã habent. in illa gentiũ. In huius specu liberũ arbi/
trant̃ esse nutritũ. vnde grecis auctoribus: vt femori Iouis insutũ
dicerent: aut materia ingessit: aut error. Oras tenẽt ab indo ad gan
gem Palibotri. a gange ad solida Nisij vbi magis q̃ꝫ vbi habitet̃/
exęstuat. atrę gentes. ⁊ quodãmodo ęthiopes. Ab iolide ad cuduꝫ
recta sunt littora: timidiqꝫ populi ⁊ marinis opibꝰ apħatim dites.
Tamos pmõtoriũ ẽ: qd Taurꝰ attollit collis alterіꝰ partis angulus

initiumqꝫ lateris ad meridiem versi. Ganges ⁊ Indus amnes. il/
le multis fontibꝰ in hemo medię mõte cõceptus: simul vnũ alueũ
facit: fit omniũ maximꝰ ⁊ alicubi latius. quando angustissime fluit
decẽ milia passuũ patens. in septẽ ora dispergiť. Indus ex monte
caroparnasso exortus: ⁊ alia quidẽ flumina admittit: Sed clarissi/
ma copem. agasinũ. hydaspen: conceptáqꝫ pluribus alueis vndam
lato spacio trahit. hinc pene gangẽ magnitudie exęquat. Post vbi
aliquot sępe magnis flexibus cingit iugũ ingens: iterũ rectus soli
dusqꝫ descendit: donec ad lęuã dextramqꝫ se diducẽs duobꝰ ostijs
longe distantibus exeat. Ad Tamum insula est chryse. ad gangem
argyre. altera aurei soli (ita veteres tradidere) altera argentei. atqꝫ
ita: vt maxime videť: aut ex re nomẽ. aut ex vocabulo fabula ẽ. Ta
probane aut grandis admodũ insula: aut prima pars orbis alterius:
hyparchus: diciť: sed quia habitať nec quisqꝫ circũ eã esse traditur:
prope veꝝ est. Contra inde illa ostia sũt: quę vocant solis adeo in/
habitabilia: vt ingressos vis circũfusi aeris exanimet cõfesti: ⁊ in/
ter ipsa ostia rara tenet regio ob ęstus itolerabiles alicubi cultoribꝰ
egens. Inde ad principia rubri maris pertinet ipsa inuia: atqꝫ de/
serta. humus cineri magis fit q̃ꝫ pulueri similis. Ideoqꝫ ꝑ eã rara
⁊ non grandia flumina emanant: quoꝝ Tuberonẽ ⁊ Arusacẽ no/
tissima accepimus. Rubrum mare gręci siue quia eius coloris ẽ. si/
ue q² ibi Erythras regnauit: Erythram thalassam appellant procel/
losum: asperum: mare profundũ ⁊ magnoꝝ animaliũ magis q̃ꝫ cę
tera capax/ primo recedentis oras ęqualiter impellit. Et vt nõ in/
tret interius aliquantũ patens sinus erat: Sed quas ripas inflexe/
rat / bis irrumpit: duosqꝫ iterũ sinus aperit persicus vocať / dictis
regionibus propior: arabicus vlterior. Persicus qua mare accipit
vtrinqꝫ rectis lateribus grãde ostiũ quasi ceruice cõplectiť. Dein/
de terris in omnẽ partẽ vaste ⁊ ęqua portione cędentibꝰ magno lit
toꝝ orbe pelagus incingens reddit formã capitis humani. Arabici

⁊ os arctius ⁊ latitudo minoꝛ eſt. maioꝛ aliquanto receſſus ⁊ mul
tomagis longa latera init penitus: Introꝛſuſq; dũ egyptum pene
⁊ montẽ arabię Caſium attingit: quodã faſtigio minus / ac minus
latus: Et quo magis penetrat anguſtioꝛ. Ab ijs quę diximꝰ: ad ſi/
num perſicũ: niſi vbi chelonophagi moꝛant̃: deſerta ſunt. In ipſo
Carmanij nauigantiũ dextera poſiti ſine veſte ac fruge. ſine pecoꝛe
ac ſedibus. piſciũ cute ſe velãt. carne veſcunt̃. pꝛęter capita toto coꝛ
poꝛe hirſuti. Interioꝛa Cedroſi. dehinc Perſę habitãt. Setis ꝑ car
manios. ſupꝛa ſandis ⁊ coꝛos effluunt. In parte quę pelagi oſtio
aduerſa eſt / babilonioꝝ fines chaldęoꝝq; ſũt. ⁊ duo clari amnes.
Tigris perſidi pꝛopioꝛ. vlterioꝛ Euphrates. Tigris vt natus ẽ ita
deſcẽdẽs vſq; ad littoꝛa permeat. Euphrates imani oꝛe apto non
exit tantũ vnde oꝛit̃: ſed ⁊ vaſte quoq; decidit: nec ſecat continuo
agros late diffuſus in ſtagna diu ſedentibus aquis piger ⁊ ſine al/
ueo patulis. poſt vbi marginẽ rupit: vere fluuius: acceptiſq; ripis
celer ⁊ fremẽs ꝑ armenios ⁊ cappadocas occidentẽ petit: ni taurus
obſtet in noſtra maria venturus. Inde ad meridiẽ auertit̃: ⁊ p̃mu;
ſyros: tum arabas ingreſſus / nõ perdurat in pelagus: verum igens
modo ⁊ nauigabilis. inde tenuis riuus deſpectus emoꝛit̃: ⁊ nuſq;
manifeſto exitu effluit: vt alij amnes: ſed deficit. alterũ latus ambit
plaga: quę inter vtrũq; pelagꝰ excurrit arabia dicit̃: cognomẽ eudę
mon / anguſta veꝝ cinnami ⁊ thuris alioꝛũq; odoꝝ maxime ferax.
Maioꝛẽ ſabęi tenẽt partẽ oſtio ꝓximã ⁊ carmanijs ꝯ̃riam magnę
frontẽ: quę inter oſtia oſtẽdit̃ ſyluę cauteſq; exaſperãt. aliquot ſũt
in medio inſulę ſitę. Ogyris ꝙ in ea Erythrę regis monumẽtũ eſt
magis clara: q̃; cęterę. alteꝝ ſignum vndiq; arabes incingũt ab ea
parte: quę introeuntibꝰ dextra eſt. Urbes ſũt Cara ⁊ arabia ⁊ gada
mus. In altera ab intimo angulo p̃ma beronice int̃ hieropoliticu;
⁊ ſcrobilũ. Deinde inter pꝛomõtoꝛia moꝛonenon: ⁊ collaca philo/
petris: ⁊ phiomalis vltra arſinoe / ⁊ alia beronice. Tum ſylua quę

hebenũ odoresq; generat: & manufactus annis. ideoq; referendus
q ex nili alueo diorige adductus extra sinũ verũ inflexu tamẽ & nõ
rubri maris pars bestiis infesta: ideoq; deserta ẽ. Partem panchęi
habitãt hi quos ex facto: quia serpentibus vescunť: ophiophagos
vocãt. Fuere interius Pygmęi minutũ genus: & q pro satis fru/
gibus contra grues dimicando defecit: sunt multa volucrum. mul
ta serpentũ genera. De serpentib⁹ memorãdi maxime: quos par
uos admodũ & veneni pręsentis certo anni tempore ex limo con/
cretaꝝ paludiũ emergere in magno examine volantes ęgyptũ ten/
dere: atq; in ipso introitu finiũ ab auib⁹: quas ibidas appellãt: ad/
uerso agmine excipi pugnasq; confici traditum ẽ. De volucribus
pręcipue referenda phoenix semp vnica. nõ eni coitu concipiť par/
tuve generať: sed vbi quingentorum annoꝝ ęuo perpetua durauit
sup exaggeratã variis odoribus struem sibi ipsa incubat: soluitur/
q;: deinde putrescentiũ membroꝝ tabe concrescẽs ipsa se concipit
atq; ex se rursus renasciť. cũ adoleuit ossa pristini corporis inclusa
myrrha ęgyptũ exportat: atq; in vrbẽ: quã solis appellãt: fragranti
bus nardo bustis inferens memorando funere consecrat. Ipsum
promontoriũ: quo id mare claudiť a ceraunis saltibus: innium est
Aethiopes vltra sedent. Meroeni habẽt terrã quã Nilus pmo am
bitu amplexus insulã facit. pars quia vitę spaciuz dimidio fere: q;
nos longius agunt/macrobii: pars quia ex ęgypto aduenere dicti
Automolę. pulchri forma & qui corporis parũq; veneratiores ve/
luti optimarũ alii virtutũ. In illis mos ẽ cui potissimũ pareãt spe
cie ac viribus legere. Apud hos plus auri: q; persis ẽ. ideo qd mi/
nus est: preciosius censent. ęre exornanť. auro vincula fontium fa/
bricãt. Est loc⁹ apparatis epulis semp refertus. & q: vt libet vesci
volentibus licet: heliu trapezam appellãt. & quę passim apposita
sunt: affirmant innasci subinde diuinitus. Est lac⁹ quo perfusa cor
pora quasi vncta persnitent: bibitur idẽ. adeo ẽ liquidus & ad susti/
nẽda quę incidũt aut imittunť: infirm⁹: aut folia etiã pximis de/

cisa frondibus: non innatantia ferat: sed passim & penitus accipi/at. Sūt & segnissime fere omni colore varij lycaones: & quales acce pimus spingas. Sūt mire aues cornute. Tragapomenes equinis auribus & Pegasi. Ceterū oras ad Eurum sequentibus nihil me/morabile occurrit. vasta omnia vastis precisa montib⁹. ripe potius sunt: q̄ȝ littora. Inde ingens & sine cultorib⁹ dubiū aliquandiu fu it/ esset ne vltra pelagus. caperet ne terra circuitū: an exhausta fru/ctu sine fine africa se extenderet. verū & si hanno carthaginēsis ex/ploratū missus a suis: cū per oceani ostia exisset: magnā partē eius circūuectus: nō se mari sed commeatu defecisse memoratu rettule/rat. Et Eudoxus quidā auorum nostroꝝ temporibus cū Lachanū regē Alexandrie profugeret: arabico sinu egressus per hoc pelag⁹ vt nepos affirmat: gades vsqȝ peruectus ē. Ideo eius ore nota sūt aliqua. Sunt aūt trās ea que modo deserta diximus muti populi & quibus ꝓ eloquio nutus ē. alij sine sono lingue. alij sine linguis alij labris etiā coherentibus: nisi ꝙ sub naribus etiā fistula est: per quā bibere auent. Sed cum incessit libido vescendi/grana singula frugū passim nascentiū absorbere dicunt. Sunt quibus ante aduen tum. Eudoxi adeo ignotus ignis fuit adeoqȝ vsus mirū in moduȝ placuit: vt amplecti etiā flammas & ardētia sinu abdere: donec no/ceret: maxime libuerit. Sup eos grandis littoris flexus grandem insulā includit: i qua tantū foeminas esse narrant toto corpore hir sutas & sine coitu mariū sua sponte fecundas adeo asperis efferis/qȝ moribus: vt quedā cōtineri ne reluctentur vix vinculis possint. hoc hanno retulit. & q̄ȝ detracta occisis coria pertulerat: fides habi ta est. Vltra hūc sinū mons altus (vt greci vocant) theon perpe tuis ignibus flagrat. vltra montē viret collis longo tractu longis littoribus obductus: vnde visunt patentes magis cāpi: q̄ȝ vt pro/spici possint. Panum Satyrorūqȝ hinc opinio cause fidem cepit: ꝙ cum in his nihil culti sit. nulle habitantium sedes. nulla vesti/gia solitudo in diem vasta. & silentium vastius /nocte crebri ignes

micant: ⁊ veluti castra late iacentia ostenduntᷣ. crepant cymbala et tympana: audiunturq̃ tibię sonantes maius humanis. Tunc rursus ęthiopes: nec iam dites: quos diximus: nec ita corporibus similes: sed minores incultiq̃ sunt: ⁊ nomine hesperio. In horũ finibus fons est: quem nili esse aliqua credibile est. nuchul ab incolis dicitur. ⁊ videri potest non alio nomine appellari: sed a barbaro ore corruptius: alter purũ. ⁊ minora quidẽ: eiusdẽ tamen generis animalia alijs omnibus in oceanum vergentibus solus in mediam regionẽ ad orientẽ abit: ⁊ quo nam exeat incertum est. Inde colligitur nilũ hoc fonte conceptũ: actũq̃ aliquandiu per inuia et ideo ignotũ. iteꝝ se vbi ad ea possit/ostendere. Cęterũ spacio quo absconditur effici: vt hic alio cedere: ille aliunde videatᷣ exurgere: Catoblepas non grãdis fera / verũ grande ⁊ pergrande caput ęgre sustinens: atq̃ ob id in terrã plurimũ ore conuersa / apud hos gignitᷣ: ob vim singularẽ magis etiã referenda: ꝙ cum impetu morsuq̃ nihil vnq̃ seuiat: oculos eius vidisse mortifeꝝ. Contra eosdẽ sunt insulę dorcades domus: vt aiunt: aliquando Gorgonũ. Ipse terrę promontorio: cui hesperuceras nomen est / finiuntur. Inde incipit frons illa quę in occidentẽ vergens mari atlantico abluitur. Prima eius ęthiopes tenent media nulli. nam aut exusta sunt. aut harenis obducta. aut infesta serpentibus. Exustis insulę appositę sunt: quas hesperidas tenuisse memoraᷣt: In harenis mons est satis de se cõsurgens: verũ incisis vndiq̃ rupibus pręceps inuius ⁊ quo magis surgit / exilior: qui ꝙ altius q̃ conspici põt vsq̃ in nubila erigitur: cęlum ⁊ sydera nõ tangere modo vertice sed sustinere quoq̃ dictus est. Contra fortunatę insulę abundãt sua sponte genitis ⁊ subinde alijs super alijs innascentibus nihil solicitos alunt beatius q̃ alię vrbes excultę. vna singulari duorũ fontiũ ingenio maxime insignis: alterum qui gustauere risu soluuntur in mortem ita affectis remedium ẽ ex altero bibere. Ab eo tractu quẽ ferę infestant proximi sunt Synaptodes infl exi lentis crurib[9] quos ser-

pere magis q̄ȝ ingredi referunt. Deindē Pharusi aliquando tē/
dente ad hesperidas hercule dites: nūc inculti: ⁊ nisi ꝙ pecore alun
tur/ admodū inopes. Hinc iam lętiores agri amoeniq̄ȝ saltus: te/
rotę. herini ebore abundant. Nigritarū getulorūq̄ȝ passim vagan/
tium ne littora quidem infęcunda sunt purpura. ⁊ murice efficacis
simis ad tingendū: ⁊ vbiq̄ȝ quę tinxere clarissima. Reliqua est ora
Mauritanię exterior ⁊ in finē sui fastigiantis se africę nouissimus
angulus iisdem opibus: sed minus diues. Ceterū solo etiā ditior
⁊ adeo fertilis ē: vt frugū genera nō cū serant modo benignissime
procreet: sed quędā profundat etiā nota. Hic Anteus regnasse dici
tur: ⁊ signū quod fabulę clarum prorsus ostendit collis modicus
resupini hominis imagine iacentis illi⁹ (vt incolę ferūt) tumulus
vnde vbi aliqua pars eruta est: solent imbres spargi: ⁊ donec effos
sa repleantur: eueniunt. Hominū pars syluas frequentant minus
q̄ȝ quos modo diximus vagi. Pars in vrbibus habitant: quaꝝ vt
inter paruas opulentissimę habentur procul a mari gildano. dul/
britania. proprius autē Sala ⁊ Lixio flumini luno proxima. Vltra
est colonia: ⁊ fluuius gna. ⁊ vnde initiū fecimus ampelusia in no/
strum iam fretum vergens promontorium operis huius atq̄ȝ at/
lantici littoris terminus. Pomponij Mellę de orbis situ. Fi/
nis pfaustus.

Prisciani cesariensis Interpretatio ex Dionysio de orbis Situ.

N Aturę genitor: quę mundum conti/
net omnem /dę
Annue rex cęli positũ telluris ⁊ vn/
In quas imperium: mortalib⁹ ipse
dedisti
Materię tantę me promere carmi/
ne digno
Incipiẽs terrę tractus pontiq; me/
atus
Et fluuios canere atq; vrbes popu/
losq; per orbem
Discretos: late refluum memorare parabo
Oceanum: tellus quo cingitur ęquore tota
Insula ceu sese diffundens littore vasto
Non tamen assiduo. teres vndiq; margine circum
Clauditur hęc bifido: sed brachia littore pandens
Arctatur rapidos cursus ad solis vtrinq;
Assimilis fundę sed quãuis corpore toto
Vna sit hęc homines tris dicunt esse diremptas.
Et primam lybien. post europen: asiamq;
Sed lybiam europę discernit finibus amplis
Linea: quã obliquant gades atq; ostia nili.
Qua borę excurrit memphitis terra sub axes
Atq; locum nouit spartano famo canopo
Sed terras aquilo qua frigore damnat iniquo
Europen asię tanais disiungit ab oris
Sauromatas linquens: scythiam qui gurgite vasto
Pręstringit. pręcepsq; ruit meotida poscens

At medius finis iam iam decliuis ad austrum est
Quas hellesponti fauces dixere priores
Sed magis australis sunt terminus ostia nili
Per mare sic fluuiosq; patens discernitur orbis.
Ast alij terris malunt discernere terras
Finibus est asię latus arctum lingua supernis
Caspia quam mediam faciunt: atq; ęquore ponti
Euxini locus hic discrimen dicitur esse
Europę atq; asię disiungens ruribus arua.
Ast alius finis longissimus exit in austros
Qui secat ęgypti terras ęquorq; sabęum.
Separat hic lybien asię confinia rumpens.
Talia mortales perhibent discrimina terrę.
Circuit oceani gurges tamen vndiq; vastus:
Qui quãuis vnus sit plurima nomina sumit
Finibus hesperijs atlanticus ille vocatur.
At boreę qua gens ferens arimaspa sub armis
Dicitur ille piger necnon saturnius idem
Mortuus est alijs: minimo quod lumine solis
Perfruitur: tarde radios nam suscipit ortus
Nubibus & crassis premitur: nimbisq; grauatur.
Unde tamen primo conscendit lumine titan
Eoumq; vocant: atq; indum nomine pontum
Sed qua deuexus calidum posus excipit austrum
Aethiopumq; simul pelagus rubrumq; vocatur
Qua deserta patet tellus ardore perusta.
Circuit oceanus sic totum maximus orbem
Nominibus varijs celebratus: & ęquore tanto
Hinc atq; inde sinus penetrabilis efficit ille
Exiguos multos dirimens mare quatruor amplos
Persecat hesperiam primus qui porrigitur vndis:

Pamphyliumqꝫ latus libyę pretendit ab oris
Sic minor eſt reliquis. maior quem caſpia tellus.
Huſcipit intrantem vaſtis aquilonis ab vndis
Nomine ſaturni quod tethys poſſidet ęquor
Caſpius iſte ſinus ſimul hyrcanuſqꝫ vocatur.
At duo qui veniunt auſtralis ab ęquore ponti:
Hic ſupra currens mare perſicus efficit altum;
Eregione ſitus: qua caſpia voluitur vnda.
Fluctuat aſt alter panchea quia littora pulſat
Euxini contra pelagus protentus in auſtros
Hoſce ſinus perhibens: quos tethyos efficit vnda
Maiores nam ſunt alij multiqꝫ minores.
Nunc maris heſperij luſtrabo carmine rectus
Flexibus in varijs quo frangitur ęquore pontus
Aſtringens pelago terras circũfluus illis
Montibus ⁊ radens: ſuppoſtas vrbibus oras.
Adſis o numen ſtudiorꝝ preſul ⁊ artis
Ordine principium capiens atlantis ab vnda
Herculeo celebrant quam mete munere gades.
Cęliferaſqꝫ tenet ſtans atlas monte columnas
Eſt primus vaſtis qui pontus hibericus vndis
Diuidit europen libya cõmunis vtriqꝫ
Hinc atqꝫ hinc statuę ſunt: ambę littora cernunt
Hęc libyes hęc europes aduerſa tuendo.
Gallicus hunc gurges: qui celtica littora pulſat
Excipiti: hunc ſequitur ligurum cognomine dictus
Qua domini rerum terris creuere latinis.
Ad petram leucen aquilonis ab axe reductus
Quę freta ſicanię concludit littore curuo
Inſula ſed cyrnos proprijs pulſatur ab vndis:
Intra ſardonium pelagus celtumqꝫ refuſis.

Inde salis tumidus tyrrheni voluitur estus
Ad partes vergens australes excipit istum
Sicanię gurges solis deflexus ad ortus:
Qui procul effusus pachynis tenditur oris
Ad creten summam: quę prominet ęquore rupem:
Qua gortyna potens medijs qua phęstos in aruis
Arietis hanc rupem simulantem vertice frontem
Pro merito graij criu dixere metopon:
Hoc mare gargani concludit iapygis ora:
Illinc incipiens extenditur adria vastus:
Ad boream penetrans pelago solemqꝫ cadentem
Iouius pariter sinus hic perhibetur ab orbe.
Diuidit & geminas diuersis partibus oras:
Quas tamen extremas cōiungit terminus vnus
Ad dextram partē protenditur illyris alma:
Post hanc dalmatię popꝫ ulorum martia tellus
Ad leuam ausonię porrectus continet isthmos
Quem tria circūdant maria vndiqꝫ littore curuo
Tyrrhenum siculum necnon simul adria vastus
Finibus at proprijs exceptant singula ventos
Tyrrhenum zephyro: siculum sed tunditur austro:
Adria succurrens eoo frangitur euro.
At post sicaniam tractu diffunditur alto
Ad syrtim pelagus libycis quę cingitur oris:
Maiorem postquam minor excipit: ęquora longe
Atqꝫ sinu gemino resonantia littora pulsant
Finibus a siculis cretęum tenditur equor:
Ad solis veniens ortus salmonida poscens
Dicitur cous qui cretę terminus esse:
Post hanc est geminū mare vastum fluctibus atris
Fluctibus hismarici boreę quod tunditur atris.

Quod ruit aduersus celse de partibus arcti
Quod prius est phariū perhibent: hoc littora tāgit
Precipitis casu montis: post vnda secunda
Sidonium ē pelagus: penetrat qua gurgite pontus
Issicus arctoas ad partes equore vergens.
Non longe rectus: cilicum nam frangitur oris.
hinc zephyros poscens veluti draco flectitur vndis
Quod iuga montiuagus vastat: siluasqꝫ fatigat:
Partibus extremis pamphilia clauditur isto:
Atqꝫ chelidonie rupes cinguntur eodem
At procul hunc zephyrus finit patareide summa.
Post hec arctoas ad partes aspice rursus
Aegeum superat qui fluctibus equora cuncta:
Dispersas vasto qui gurgite cycladas ambit
Terminat hunc imbros pariter tenedosqꝫ coercens.
Angusta trahitur que fauce propontidis vnda
Asia: quam supra populis distenditur amplis
Ad notiam partem: qua latus ducitur isthmos:
Threicius sequitur post bosphorus ostia ponti:
hoc nullum perhibent terras angustius orbis
Esse fretum dirimens. hic sunt symplegades arcte:
Panditur hic ponti pelagus titanis ad ortus
Quod petit obliquo boream solemqꝫ meatu
hinc atqꝫ hinc medio percurrunt equore colles:
Vnus qui veniens asie de parte carambis
Dicitur australi: sed contra finibus alter
Prominet europe hunc criu dixere metopon:
Ergo conueniunt aduersi gurgite tanto
Distantes quantum ternis transire diebus
Eualeat nauis: bimarem sic equore pontum
Aspicias similem cornu quod flectitur arcus

Neruo curuati distento dextera neruum
Assimilat: recto trahitur nam linea ductu
Extra quam boream quo scandit sola carambis
Sed formam cornu geminatis flexibus edit
Littus: quod pontum cingit sub parte sinistra
In quam meotis penetrans aquilonis ad axes
Quam scythię gentes circundant vndiq3 ripis
Et matrem ponti perhibent meotidis vndam.
Scilicet hic ponti vis exit gurgite multo
Cimmerium torrens per bosphoron hic vbi taurum
Cimmerij gelidis habitant sub finibus vnum
Hęc maris est species splendens hęc forma ꝓfundi.

NUnc tibi telluris regiones carmine pandam:
Ut cernas animo non visas lumine terras
Atq3 docens alios lauderis pectore docto.
Incipiens libyę tenusq3 a tethyos vndis
Oceanus tyrias qui pulsat gurgite gadis
Tenditur ad notias partes & solis ad ortus:
Et messis formam reddit mensoribus arcis
Quam tradunt terrę non ęqua margine cinctam.
Terminat hęc fines rubri prope littora ponti
Latos ęthiopum populos: quos possidet alter
Quem calidis iuxta terris pascuntur erembi
Hos pelli similes pardi dixere priores
Namq3 solum squallens vrbes distinguit opacas
Hac sitis hac humor latos variatur in agros
Sed summam libyen habitant ad tethyos vndas
Alcidę qua sunt statuę maurusia plebes.
Post hos immensę nomandum de semine gentes
Atq3 masęsylij necnon masylia proles:

Saltibus hos duris asper siluisqȝ vagantes
Victis alit sęua quęsitus cędc ferarum.
Scilicet ignaros terras proscindere aratris
Agricolasqȝ boues plaustris domitare sonoris:
Nanqȝ errāt nemorum per dumos more ferarū:
Quos prope tenduntur fines carthaginis altę
Perpetuas tyrijs celebrat quę condita laudes
Qua regnans foelix dido per sęcula viuit:
Atqȝ pudicitiam non perdit carmine ficto
Hanc minor insequitur syrtis maiorqȝ secunda
Qua tumor imensus tyrrheni pellitur ęstus:
Accersuqȝ furit siccisqȝ receptus arenis
Ast inter syrtis vrbs est quam nomine dicunt
Esse neapolin: hanc supra iustissima fertur
Hospicijs gaudens gens degere lotophagorum
Hos licet ad fines desertas cernere terras
Extinctis populus nasamonum marte latino:
Asbystę post hos terrarum rura tenentes
In medio summis libycis ⁊ gentibus hāmon:
Necnō cyrene clarorum mater equorum
Vrbis amyclę propter quā condidit olim.
Marmaridę: post hos ęgyptia flumina vertunt
Getuliqȝ supersunt viciniqȝ nigrentes:
Continuo post hos sequitur phaurusia tellus:
Hanc habitant iuxta garamantes debrite clar
Quę superat cunctas vrbs miro munere fontis:
Frigore qui noctis feruet calefactus ⁊ vmbris
At solis friget radijs glacialis ⁊ igni
Omnibus extrema populis clauduntur in ora
Aethiopes: libyes vbi finit littore cerne
Oceanum nimio quę pulsat sole calentē.

Nec longe feruent blemiorum collibus agri
Hinc fluuij pinguis descendunt flumina nili
Partibus a libycis: qui currens solis ad ortus
Siris ab ethiopum populis cognomine fertur:
Versum cultores nilum dixere syenes:
Hinc currens nilus ad partes flumine pingui
Fertilis egypti terras foecundat opimas:
Septeno ferit pelleum gurgite pontum:
Non alius tantum fluuiorum ditat arenas:
Atq; trahens limũ complectitur vbere campos.
Hic latis libyen asię disterminat oris:
Hęc ortus cernit: videt austros illa calentes.
Hunc habitant iuxta sapientũ corda virorum
Disposuere vias qui vitę mente potenti:
Et primi dederant sulcos ⁊ semina terris:
Obliquos solis tractantes pectora cursus:
Horum telluris fines nunc carmine dicam
Et formã celebrat quam gloria magna per orbem:
Hęc igitur latis diffusa patescit in aruis
Fertilis ⁊ superans alias pinguedine glebę:
Marginibus laterum formatur at vndiq; ternis
Lata quidem borę sub littore tenditur oris:
Ast ortus angusta petit: summãq; syenem:
Quam celsi media montes vtrinq; coercent:
Irrigui per quã descendunt flumina nili
Hanc habitant homines multi pariterq; opulenti
Qui veteris clarę q; colunt sub moenia thebes
Quam perhibent centũ portas habuisse priores
Filius aurorę memnon qua regna tenebat.
Hic sunt ⁊ septem medijs in finibus vrbes:

Quas celebrat totum discurrens fama per orbem:
Et quicunqȝ maris viuunt prope littora vasta.
Qua lacus est ingens liquidę serbonidis vndę:
Ad cuius zephyrum macetum sunt moenia regis.
Et pharos in idothees scopuli pallenidis alti.
Post vrbs sub casio pellusi vergit ad ortus.
Nauigijs populus duris quā possidet aptus
Non tamen est libyes ponendus finibus iste:
Scilicet ęoas nili qui continet oras:
Nili quem circū floret mirabilis arbor:
Extinguit quę sitim pomo: cui nomen ad ipsos:
Hęc facies libyes: hic claudit terminus illam:
Sunt tamē hic alię gentes: quę littore summo
Tethyos aut medijs habitant telluris in aruis
Et gratas circum ripas tritonidis vndę:
Hic lapis heliotropius: qui nomine vero
Dicitur: conuertit radios nam solis in vnda:
Si quis eum fusa labris immergat aenis
Sanguineiqȝ rubens resplendet luce coloris
Purior at soli renitet nudatus ab vndis:
SI placet europes quoqȝ me nunc dicere formam
Haud taceam. similis libye est sed vergit ad arctos
Finibus & pariter distentis pergit ad ortus
Linea nanqȝ asię similis disiungit vtranqȝ
Hęc notias spectat: partes aquilonis at illa:
Ast ambas vnā si terras esse putemus
Assimulent conum laterum compagibus ęquis:
Cuius ad occasus est summum: lata sub ortu.
Sic europa tibi facili dignoscitur arte.
Ad cuius summum prope metas herculis alti
Magnanimę gentes dederat quis nomen hiberus

Ad spacium multū terrarum rura colentes
Oceanum boreo contingunt frigore durū
Scrutaturq3 decus pulchrum sapientibus auri:
Quos tñ haud maculat presens: nec deijcit absens
Qua sunt germani bellaces: atq3 britanni
Saltibus hercynis germania subiacet atrox.
Hec tergo similis taurino dicitur esse.
Epascit volucres mirum fulgentibus alis:
Quis ducibus noctu cernuntur flexa viarum.
Pyrrhenes sequitur mons: post hūc ē celtica tellus
Eridani fontis contingens rauca fluenta.
Hic phaethonta suum carę luxere sorores
Hic electra legunt alnis stillantia celtę
Sucina quę memorant mellis vinive colore.
Quę paleas rapiunt tractu: frondesq3 caducas:
Post hos tyrrheni: quos iuxta solis ab ortu
Incipiunt alpes: quibus exit gurgite vasto
Oceani rumpens glacialis littora rhenus.
Hunc prope consurgit fons istri flumine longo
Qui poscens ortus: euxini peruenit in vndas
Irriguam peucen amplexus gurgite quino
Cuius in arctoas est partes barbara tellus
Innumeras gentes gremio cōplexa reducto:
Cui finem faciunt meotidis ostia vastę.
Hinc sunt germaniq3 truces ꝛ sarmata bellax
Atq3 getę: necnō bastarnę semina gentis.
Dacorumq3 manus ꝛ martia pectora alani
Atq3 dromon tauri retinentes fortis achilli.
Angustum ꝛ longum meotidis ostia iuxta.
Hos equites supra celeres funduntur agaui:
Atq3 melanchenum populus metuendus in arcu

Post hippemologi sunt. hippopodesq; potentes:
Atq; gelonus cum neuris. pictiq; agathyrsi:
Hic vbi descendit porrecta borysthenis vnda
Euxinumq; subit criu prope tracta metopon
E regione iacet locus hic symplegados arctę
Hic sunt aldesti quoq; panticapiq; fluenta
Diuidui currunt ripheis montibus ambo
Immiscent qua se ponti glacialibus vndis.
Nascitur electrum prefluens luce nitenti
Mense solet primo qualis splendescere luna
Hos adamanta legunt iuxta fortes agathyrsi.
Tot dirimit gentes aquilonis partibus ister.
Huius ad australes terras gerręq; feroces
Noricijq; colunt bellaces pannoniq;
Et mysithracum boreis in finibus orti:
In quorum terris quas ponti perfluit vnda
Ignipotens oleo cõmixto gignitur herba
Medica cui nomen cuius compescere flammas
Si quis aqua capiat. plus ignem pascit in illa.
Pulueris hunc iactus potis est extinguere solus:
Thraces arant post hos latissima rura tenentes
Quę torrens stringit finitq; propontidis vnda:
Atq; hellesponti fauces ęgęus: & altus
Nascitur hic scopulus pallene gemma refulgens
Asterium perhibent: stellis certare putatur:
Et flammę similis splendenti lumine lychnis.
Hic ripas istri porrectas vndiq; stringunt.

EUropę reliquas nunc partis aspice ternas
Phoebeos vergens: quibus eminet illa sub ortus:
Prima est hispanũ: quę frangit littora pontum
Altera tyrrhenum quę pulsat molibus ęquor

Tertia que graios circūflua gurgite pascit:
Sed tamen oceanum contingit hiberica tellus.
Occiduum calpe: qua summam sustinet vnā
Herculis e statuis: quam supra diues ⁊ alta
Tartessus templiq; sedent qui collibus imis
Pyrrhenes: celum qui tangit vertice summo:
Ast ambas intra tellus iacet ausonidarum
Limite quam recto mediam secat apenninus
Qui mons incipiens boreis ex alpibus altus
In freta sicanie porrectas terminat oras:
Hunc vrbes circū populi gentesq; frequentant
Quos breuiter retegam nostro tibi carmine cūctos:
Tyrrheni primum fortes: iuxtaq; pelasgi
Cyllentes quondā propria qui sede relicta
Tyrrhenis socias petierunt nauibus arces.
Hos prope sunt omni superantes lande latini:
Quorum per terram discurrit in equore thybris
Regius irriguo dirimit qui gurgite romam
Romā que genitrix regnū dominatur in orbem:
Post hos pingue solū sequitur campania diues
Hic tibi parthenopes domus est castissima frugum
Fertilis. hanc pontus proprijs exceperat vndis
Ad noton est longe supra sirenida rupem
Dicentis silari gurges spectabile flumen:
Hunc habitant prope lucani brutijq; coloni
Ad leucapetram longissima rura tenentes.
Hinc est ad boream zephyri que summa vocatur:
Sub qua sunt locri celeres. qui tempore prisco
Istuc reginam propriam venere secuti
Ausoniamq; tenent: qua currit flumen halecis:
Moenia cernuntur metaponti: deinde crotonq;

Quam pulcher gratam pręterfluit ęsarus vrbem.
Ulterius pergens hinc templa lacinia cernens:
Post hęc est sybaris: perijt quę numinis ira
Pręponens hominum tumulos cęlestibus aris.
Postere qui priscis ausi certamina soli
Samnitis medio complectitur itala tellus
In gremio. marsosq; simul: tunc deinde tarentum
Tangitur ęquoribus: quod muniuere lacones.
Continuo calabrę telluris rura sequuntur
Usq; birij summã. sed tendit iapygis ora:
Qua salis adriaci trahitur vastissimus ęstus:
Atq; sinũ penetrans aquileium colligit vndas.
Alta tegestręon postremę moenia terrę
Qua sinus ioniu3 finitur gurgite lasso.
Hi sunt ausonię populi gentesq; potentes.
Flexilis hinc pontus conuertens vergit ad ortus
Atq; liburnorum terras hyllisq; feroces
Bulimeon pariter pręstringens littora currit:
Et venit illyrias late porrectus ad arces.
Quas tollunt montes excelsa cacumina summas.
Cernitur hic tumulus qui cadmi dicitur esse
Hermionęq; simul. nanq; hic serpentibus illi
Corpora post tempus longũ mutasse feruntur
In senio: postq̃ patriam thebasq; relinquunt
Hinc illos aliud posuerunt numina monstrum
Nanq; duo tumuli concurrunt peste futura
Significat quotiens sęuissima damna cosonis
Hęc regio fontem mirandę concipit vndę
Quẽ merito veteres dixerunt nomine sacrum:
Nam gelidus superat cunctarum frigus aquarum:
Accensasq; faces si quis prope duxerit vndam

Extinguit flammas: recipit sed rursus easdem
Admoueat dextra cũ extinctam lampada fonti.
Sed supra tracen: necnon epiron ad austros
Principium terrę doctissima gręcia sumit
Ascendens multũ. geminoq; sub ęquore cincta
Aegeo siculoq; mouent̃ qua flamine venti
Diuerso: siculũ zephyrus tenet: eurus ad altum
Aegęum: sequitur pelopis post insula lata
Consimilis folio platani: quod muris acuta
Aequiparat caudam: cuius iacet isthmos imago
Hellados ad boream sibimet confinia iungens:
Latior at tellus folium seu flexile circum
Cingitur ęquoribus zephyrum tryphyllidis arua
Excipiunt: per quã descendit flumine pulchro.
Alpheus: qui messeni discinditur vndis
Eurotę: terris ambo nascuntur aseis.
Hic tamen eleos: & diuidit ille laconas.
Hic medijs habitant late telluris in aruis
Arcades apidanei sub scopulos erymanthim
Qua melas atq; crathis fluuij qua currit iaon
Tenditur atq; vetus: qua longo gurgite ladon:
Hic merulos perhibent albos mirabile dictu:
Hic nasci linum: qui tacto accensus ab igni
Extingui nequitur quem graij nomine vero
Albestum memorant. ferri nitet ille colore.
Juxta est argiuum tellus pariterq; laconum
Ortus argiui vergunt: laconas ad austros.
Aequoribus geminis isthmos pulsatur vtrinq;
Hoc ephyren contra est zephyrus: sed verberat illud
Eurus in imensum quę mergitur vnda profundum
Nomine quam danai dixere sacronida prisco.

Attica sed tellus post isthmon solis ad ortum est.
Hinc orythyam boreas rapuisse puellā
Traditur. hic illisos: aquis devoluitur amnis
Boetum sequitur finis qua dicitur vnda
Esse potestatis diversę: nanqȝ duobus
Fluminibus vertit veruecum lana colorem:
Hoc fuscat niueas: hoc albat gurgite nigras.
Locridis inde solū sequitur regionis: ⁊ ora
Tessalis ⁊ tellus macetum cū moenibus altis.
Sub cuius scopulus tangentes vertice coelū
Speluncę veteris seruant insignia cladis:
Finibus in medijs terrarum nanqȝ videntur
Ostrea muricibus siccata latentibus esse:
Diluuiū latebras dederat quod piscibus illas.
Concipit ⁊ parit hic naturę munere gemma:
Quam peanitem perhibent pregnantibus ista
Auxilium confert facilis releuamine partus.
Cernitur hinc niueas attollens vertice rupes
Aemus threicius: quē contra tenditur agris
Ad zephyrum regio dodones lata feracis
Ad cuius notias partes sub rupe aracynthi
Aetolę gentes sunt belli laude potentes
Campi quos medios acheloia persecat vnda:
Et mare trinacrium perrumpit echinadas intra
Regna cephallenę prope sunt sapientis vlyxi
Iste galactiten ripis ostendit in altis
Vberibus prodest: necnon infantibus idem.
Et si quis terat hunc albescit lacte liquescens
Hunc fluuium iuxta preclaros solis ad ortus
Phocis ad arctoos ventos extenditur ingens
Donec contingat calida ostia thermopylarum

Subiuga parnassi cephissos gurgite magno
Quam mediam dirimit descendens murmure vasto
Qua templum phoebi memorabile delphica sedes.

Nunc magno nobis sunt insulę ore canendę
Quas homines toto dispersas ęquore cernunt
Est igitur ponto tellus circumflua prima
Cui nomen gladis: statuas hęc herculis inter
A tyrijs colitur continusa vocata vetustis.
Continuoqȝ iacent gymnasię: has balcares
Romani memorant: hinc frangitur ęquore busos
Sardonię postq̄ȝ pelago circumflua tellus
Fontibus e liquidis pręhet miracula mundo:
Quot sanant ęgros: pandunt dānantqȝ nefando
Periuros furto: quos tacto flumine cęcant.
Postq̄ȝ non longe cernuntur littora cyrni:
Corsida quā pariter geminato nomine dicunt:
Hanc solam perhibent catochiten gignere terram:
Corporibus lapis hic ceu glutine rectus adhęret:
Nulla tamen tellus latissima robora siluę
Sic habili generat: dehinc rupes ęolidarum:
Quas septem numero perhibēt cognomine plotas:
Quippe viam ratibus pelago dant vndiqȝ vasto
Trinacrię post hos moles distenditur ampla
Cardinibus ternis: laterum quam terminat actus
Procurrens pachino longe castrisqȝ pelori
Externensqȝ rates lylibei cautibus aspris
Eminet ad zephyrum lylibę: pachinusqȝ sub ortum
Aspicit ausoniam boręqȝ pelorus ad axes:
Qua mare vix superant haud ęquum mille periclis
Angustum rapido quod frangit gurgite saxa.

Traditur hic pelagi diruptas viribus olim
Excepisse fretum terras cogente ruina.
Plurima sunt istic totum memoranda per orbē.
Dianas fons est: camerina gignitur vnda:
Quem si quis manibus non castis hauserit vnquā:
Letifico tristis non miscet pocula baccho.
Hec eadē montē mirandā sustinet etnam:
Vertice qui summo rigida niue temperat ignem:
Nec superant flamme frigus nec frigora flammas:
Hic salis acragas miracula possidet vnus
Naturas in quo proprias mutare videtur
Ignis & vnda. salem nanq3 illum soluere flamme:
Vnda solet crepitus illis coniuncta mouere.
Hic & balesmus fons est mitissimus vndis
Tibia quē extollit cantu saltare putatur
Musicus & ripis letans excurrere plenis.
Cernitur egregius lapis hic. cui nomen achates:
Hoc dederat fluuius cuius generatur ad vndas
Hanc simulachra vides venis ostendere gemmā.
Aequoris ad siculi: quod vastis funditur vndis
Ad noton est pontus libye sirtisq3 vadosa
Maior: at vlterius si pergas: cerne minorem
Occiduam iuxta quā menix insula fulget.
Et cercina simul libyca statione patentes
Adria quas penetrat: venias si parte sinistra
Atq3 legas calabrum littus: tunc insula magni
Ostendit sese diomedis nomine dicta:
Quo profugus quondam victor concesserat ille
Coniugis inceste per fraudes egialie.
Ionium pergens absyrtidas equor ad ortus
Circuit has olim colchi tenuere feroces.

Lassidum frustra medicę furta sequuntur.
Continuo post hasce liburnidas aspicis altas.
Ad notias partes: hinc sęua ceraunia nautis.
Insulę ambracię contra cernuntur in alto.
Et corcyra potens: ithaces atqꝫ aspera tellus
Et quas oblimat riuis acheloius amnis.
Flumine torrenti pręcelsam chalcida linquens
Sed multę amnis hyperborę sub parte videntur
Aegylaqꝫ: inde cythera: calabria dura colonis.
Ad radios vergit: sed carpathus: hanc prope certę
Pinguis & vmbrosis extendens collibus iden:
Ante ortus solis perhibent quam fulgere sole.
Gignitur hic alimos: quā si quis mordeat herbam:
Compescit omanūqꝫ famis rabiemqꝫ diurnam.
At rhodos ęgyptum contra iacet insula diues:
Suniados contra quoqꝫ summū rupis ad ortus.
Nubila quā nunquā vetuerunt lumine solis:
Nam purus carę potitur telluris abantas:
Supra sunt selamis: necnō ęgyna: sed ortus
Cernentē cyprum pontus panphylius ambit.
Post hęc sunt ternę citra patareide summa
Fama chelidonias: celebrat quas nomine terras.
Nec procul est arados phoenices ęquore cincta.
Aegęi vero diuersis partibus alti.
Ad fauces arctas multę sunt insulę abydi
Confines asię dextrę: europesqꝫ sinistrę.
Ad boream tamē hę pertendunt ordine longo
Europes macris contingit abantias oram:
Et celsam scyrus peparethus sacraqꝫ lemnos.
Fertilis atqꝫ thasos: simul imbros post corybantum
Moenibus antiquis samothracia cernitur alta.

Ast asię partem: quę tangunt ęquore primam
Delon circundant: has dicunt cycladas esse:
Contimbos: parados: ceu stellas aspicis almas
Joniasq3 simul: quas inter caunus z altę
Sunt samnus atq3 chius celebrato nomine claro.
Aeolicę post: z lesbus tenedusq3 sequuntur.
Et sinus inde melas belles prorumpit in ęquor
Panditur hinc pelagus: tumidaq3 propõtide feruet
Ad boream: saxisq3 viget proconesus in illa:
Est etiam leuis euxini partibus vna
Quã leucen perhibent: aduersa borysthenis amnis:
Pascit aues quoniã multas candore niuali.
Hic animas perhibent heroum laude potentes
Degere securas virtutis munere pulchro.
Cimmerium recta: sed si quis bosphoron ibit.
Cernitur hinc dextra: vastę meotidis vnda:
Insula mole grauis trans alopecca lata
Post quã phenagoren: hermonassamq3 nepotes
Egregie quondam coluerunt gentis ionum
Insulę hę celebres pelagi sunt nomine claro.
Ast alias refluum circũdat tethyos ęquor:
Quarũ demonstrem positũ regionis ad oras:
Aethiopes habitant erythream pectore iusti
Atlantem iuxta longęui finibus olim
Venit hyperboreus quę gens post facta perempti
Geryonis: domuit quem virtus herculis ingens.
Sed summã contra sacrum cognomine dicunt
Quam caput europę: sunt stanni pondere plenę
Hesperides: populus tenuit quas fortis hiberi
Ast alię oceani iuxta borectidas archas
Sunt geminę rheniq3 britannides ostia cernunt.

hic etenim lasso perrumpit tethya cursu.
has tamen haud habeat spacio superare per orbem
Insula perfulget nigro splendore gagates:
hic lapis ardescens austri perfusus aquarũ
Ast oleo perdens flammas mirabile visu.
Attritus rapit hic teneras ceu succina frondes.
Nec spacio distant nesidum littora longe
In quibus vxores amnitum bacchica sacra
Concelebrant: hederę folijs tecteq3 corymbis.
Oceani tranans hic nauibus ęquor apertum
Ad thulen venies: quę noctę dieq3 relucet
Titanis radijs cum curru scandit ad axes
Signiferi boreas succedens lampade partes
Ad nauem pelago flectenti aquilonis ab oris
Ad solem calido referentẽ lumen ab ortu
Aurea spectet tibi pinguibus insula glebis.
hinc trepidos proram conuertẽs nauis ad austros
Taprobanem veniet: generat quę magna elephãtes
Per fines asię: iacet hęc sub sydere cancri
Littoribus cuius saliunt densissima cete:
Quę pascit vastum mare rubrum montibus ęqua
Tenditur horribilis: quorum per terga per armos
Spina ferens cladem: fatumq3 sub ore feroci:
Quippe solent pariter nauem sorbere virosq3
Nam mala tam pelagus q̃3 terra merentibus offert.
Vlterius pergas si post carmanicla summam
Ogyris occurrat qua dicitur esse sepulchrum
Regis erythręi: dederat qui nomine pontõ:
Persicus inde sinus penetratur. & icaron offert
Insula: quę fertur nimium placare dianam.
Tot sunt ingentes quas cingit tethyos vnda

Insulę: ast alię diuersis partibus orbis.
Dispersę plures: fama latuere minores
Auris difficiles nautis vel portubus aptę
Quarum non facile est mihi promere nomina versu.
Ast asię fines amborum linea monstrat.
Et formam contra positarum imagine coni.
Paulatim trahitur tamen hęc orientis ad oras
Oceanus statuas bacchi qua tangere fertur
Finibus indorum postremis gurgite torrens
Qua ganges liquido nysseos irrigat agros
Non tantum & spacio similis telluris apertę
Scilicet ambabus penetralibus vnus in illis
Funditur oceani sinus: & disterminat ambas.
Ast asię gremio triplex mare confugit vndis
hircanum pariter persum simul atq; sabęum
hęc noton: ad boreos hyrcanum vergit ad axes:
Gurgitis euxini vicinum multa virorum
Milia: quod circum degunt per littora ponti:
Amborum medius campis discernitur isthmos:
Ast asiam qui mons excelsus diuidit omnem
Incipit a medijs terrę pamphylidis oris
Et longis sese spacijs producit ad indos:
Nunc obliqua means: nunc recto limite currens
Vertice: quem toruo perhibent cognomine taurum
Cornua nam summus scopulis imitatur acutis:
Multifidusq; suos huc colles spargit & illuc.
Ex hoc innumeri descendunt fontibus amnes
In partes euri zephyri boreęq; vel austri.
Quis memorare queat fluuiorum nomina cuncta?
Non tamen est vnum montis cognomen vbiq;
Sed varij flexus variantur nomine multo.

Singula sed proprijs sunt nomina nota colonis.
Nunc igitur gentes illum populosqꝫ tenentis
Qui celebres memorem: sed foelix numen adesto
Mezote primi tangunt meotidis vndas
Sauromateqꝫ truces gens aspera martis in armis
Sanguis amozonidum fortis: quos protulit olim.
Sauromatis mixte que thermodoonte relicto
Ingentes genuere viros: belloqꝫ potentes
Innumeras habitant qui siluas gurgite vasto:
Inter quas tanais meotidis intima pulsat
Europen fluuio dirimens asiamqꝫ reflexo:
Europen zephiro: asiam sub partibus ortus
Caucasi exit cuius fons montibus altis
Murmure cum vasto scythie per plana refusus.
Nunc tamen imenso torrentem flumine vertit
In glaciem boreas horrendo flamine seuus.
Heu miseros homines: habitant qui finibus illis
Aere damnati tristi: nimioqꝫ rigore:
Quo pereunt pecudes pariter populiqꝫ virorum
Ni propere linquant sua rura furentibus euris
Hi tanain habitant fluuium prope sauromatarum
Cui sunt vicini sindi quoqꝫ cimmerijqꝫ
Post hos cercetij iuxta quos axenus altis
Fluctuat equoribus: necnon oreteqꝫ feroces
Et qui troiane post proelia gentis achei
Ascalpi regis: victricia signa sequentes
Dispulsi ventis istas venere sub oras.
Post hos eniochi. genuit quos grecia tellus
Et zygij iuxta viuunt regione sub vna
Intima sed ponti post fines tyndaridarū
Aegypto missi colchi tenuere coloni:

Caucasij montis prope collan & caspia ponti
Littora: qua celeres descendunt phasides vndę
Circęosq; secant campos: atq; ęquora ponti
Nascitur armenij fluuius qui vertice montis:
Ad cuius partes boreas & solis ad ortus
Euxinum dirimens: & caspia littora late:
Diffusos spaciū per longum panditur isthmos:
Quem iuxta terras habitant orientis iberes
Pyrrhenę quondam: celso qui monte relicto
Huc aduenerunt hyrcanis bella frequentes.
Hic camaritarum gens est charissima baccho:
Fluctibus hanc propter persenit caspius ęstus
Vndiq; quem tereti concludit margine tellus
Sed mare non valeat tribus illud mensibus vlla
Scilicet immensum nauis transire profundo
Non tamen exaūit pars vna sub axibus ęquor
Qua tractum refugę miscetur tethyos vndę.
Multa quidem generat viuis miracula rerum
Sed tamen egregio cristalli pondere gemmam
Atq; malos lemures quod pellit munus iaspi
Nocturni manes fugitant: quem mēbra tuentem
Hoc igitur pelagus: quę gentes vndiq; cingunt
Incipiens numerum primis aquilonis ab oris
Quę vergunt zephyro: quas caspia littora claudunt
Primi sunt scythię populi saturnia iuxta
Aequora viuentes. hyrcaniq; ostia ponti
Quos supra gryphes ditissima rura smaragdo
Qualem non alius terrarum possidet orbis
Atq; aurū sibimet defendunt pondere puro
Omnia: sed duri superans audacia lucri
Aduersus volucres heu cōmouet arma virorum

Proelia nam faciunt armaspi gryphibus hostes
Hic ⁊ cristalli perlucet maxima moles
Hinc vnnus sequitur. post fortis caspia proles
Hinc sunt albani bellaces marte feroci
Unde canes nati superant genus omne ferarum
Magnus alexander missum sibi viderat inde
Uictorem barriqꝫ cané. rabidiqꝫ leonis.
Post hos cadusij durissima rura colentes
Et prope sunt mardi: sequiturqꝫ hyrcania plebes
Hinc apyri: per quos mardus deuoluitur amnis
Dercebius bibit hunc preter bactrusqꝫ fluentem
Per quos hyrcanum currens descendit in equor
Sed bactri medijs habitant telluris in aruis:
Parnassum late prope montem rura tenentes:
Dercebij vero sub caspia littora vergunt.
Post hos massagete: trans flumen araxis ad ortum
Hospitibus seui cunctis belloqꝫ feroces
Non bacchi donum: cereris nec munera norunt:
Sed lac cómixtum potant cũ sanguine equino
Hos iuxta boream vergit chorasmia proles
Sugdias hanc sequitur rapidus quam diuidit oxus
Emodum montem: qui linquens caspia rumpit.
Inde sace nimium certis gens mira sagittis
Flumen iaxartem iuxta: quibus arua coluntur:
Et tochari phruniqꝫ ⁊ plurima milia serum
Illis nulla boum: pecoris nec pascua cure:
Uestibus vtuntur: texunt quas floribus ipsi
Quos tenuat lectos deserti finibus ipsi.
Ast alia scythie gens est externa per arua
Quos prope sunt tristes ventis ⁊ frigore terre
Nanqꝫ niues semper pulsant has grandine mixte:

Caspius his populus lustratur pontus ⁊ oris.
Aspice post colchos nunc: ⁊ post phasidis vndas
Occasum versus populus in littore ponti
Euxini: damus hos vsq; ad chalcedonis ora
Bosphorus angustat scopulis quę trachius vrgens
Byzeres primi quos iuxta terra vechirum.
Macrones post hos pariter: phylиresq; sequuntur.
Mossyniq; domos prebent quis: lignea tecta
Turribus arboreis habitantes vnde vocantur:
Hinc pecorum est diues nimirũ gens tibarenum
Hanc prope sunt chalybes durissima rura colentes
Quos labor exercet sęuus ferriq; metalla.
Vicinos istis campos terramq; parentem
Assyrij complent populi: qua gurgite vasto
Inter amazonidas thermodon martius amnis
Armenium linquens montem descendit in ęquor.
Huc asię quondam deuenit alumna sinope
Ex qua cognomen coeperunt moenia clara:
Illius fluuij rigidas prope frigore ripas
Inuenies lapidem cristalli pondere puro
Consimilemq; gelu: nec non splendore nitenti
Gemma micans illic perlucet iaspidis albę
Iris continuo liquidis percurrit in ęquor.
Post halys est fluuius borę qui currit in ortus:
Atq; carambidis irrumpit prope littora pontum:
Armonijs primas qui montibus accipit vndas.
Paphlagones post hos: maryandiniq; sequuntur
Bithyniq; viri pinguissima rura colentes:
Qua rhebas pulcher gratissima flumina voluit
Rhebas qui rapidi decurrit ad ostia ponti.
Nam prius exposita scythię sunt semina gentis.

Nunc asię regio contingens littora nobis
Dicatur: partes calidas decurrit ad austri
Atq; hellespontum transit sirieq; recessus
Poscit & arrabiam: quę florent vbere terrę:
Sunt chalcedonij primi post ostia ponti
Moenia byzantis qui cernunt optima contra
Romanisq; pie regnis dominantia mundo.
Bebrycij post hos: & mysia montibus alta:
Qua chius egregia decurrens murmurat vnda:
Qua nymphas comitem perhibent rapuisse potētis
Alcidę puerum tristissima fata gementis.
Hinc hellespontū pertenditur angulus ingens
Qua breuior phrygię pars est: nam latior intus
Sangarii ripis fluuij vicina rapacis:
Tenditur hęc potius titanis pīguis ad ortus:
Altera ad occasus alte sub montibus idę
Altera quę cecidit pręclaro nomine terra:
Ad xanthi liquidas necnon simeontis ad vndas:
Post hęc colię tellus pretenditur orę
Fluctibus ęgęi primis quę tunditur alti.
Inde tenet terras pelagus prope sanguis ionum:
Per quas meander pinguis descendit in ęquor
Inter miletum currens: latamq; prienem.
Ad latus istorum boreum sunt moenia clara
Vrbs ephesus: claudit quam grato littore pontus:
Post has meonię tellus: quę vergit ad ortus:
Et tmoli colles: fluuius quibus aurifer exit
Pactolus: cuius prope ripa tempore verno
Si sedeas: dulci capiaris pectora cantu
Cygnorum: pascunt quos herbę flumine circum:
Nam florent asię per campos plurima prata:

Sed magis ad fluuium meandri gurgite miti:
Quem iuxta voluens se:murmurat vnda caystri:
Post hos sunt lycij:quos xantus diuidit amnis:
Ad mare vergentes qui tauri cornua cernunt:
Usqz ad pamphylios perhibent qué nomine cragū:
Illic aspicies aspendum:moenia cuius
Eurimedon amnis radit vicina profundo:
Continuoqz iacent alię pamphilidis vrbes
Corycus parceqz calens:ꝛ celsa phaselis.
Hos supra medijs habitant telluris in aruis:
Ad partes ortus:gens dura lycaonis armis.
Post hos pisidum pinguissima rura coluntur
Termesus:lybre necnon clarissima slege
Gentis amiclę pulcherrima moenia quondam
Hinc sinus est longus cilicum:qui vergit ad ortus
Euxini penetrans vicinas ęquoris oras.
Hunc asię perhibent angustis partibus esse:
Cui tamen immenso fluuij se gurgite miscent
Per longum pyramus spacium pynarusqz voluti
Flexilis ꝛ cydnus dirimit quę flumine torson:
Hinc asię cilicum sunt celsis moenibus vrbes
Lyrnessos malosqz simul vicina profundo
Atqz soli medio terrarum fine locati
Cōmagena dehinc regio:sirięqz sequuntur
Urbes disposite per longi littora flexus.
Nam casij montis:qua prominet ora per ęquor
Uergit in occasus diffusis tractibus vnda.
Nunc aliquas asię partes tibi carmine pandam
Quadrati lateris qua clauditur vndiqz forma]
Et spacijs campos longis protendit in ortum
Scis etenim memorasse tibi:ꝙ collibus altis:

Per totam medijs mons ingens tenditur actu:
Quod fines asię nigros producit ad indos
Hoc esto laterum boreum tibi: nilus ad oras
Hesperios finit: sed tethys solis ab ortu
Indica concludit: rubrum mare terminat austrum.
Aspice nunc igitur dum finem versibus ortus
Peruenio retegens tibi veris omnia rebus.
Incipiens syrię terris: qua parte reliqui
Quę pelagus supra sub solem vergit ad austros
Urbibus & multis habitatur nomine prisco.
Quę caua vulgatur: mediam quia collibus altis
Ast humilem libanus claudit protentus in ortum:
Occasumque petens casius. multisque virorum
Incolitur populis locupletibus alma diremptis
Namque alij medijs habitant telluris in aruis:
Hosque syros proprie perhibent: sed littora iuxta
Phoenices viuunt veteri cognomine dicti:
Quos misit quondam mare rubrum laudibus auctos
Chaldeo nimium decoratam sanguine gentem:
Archanisque dei celebratam legibus vnam:
Quod pelagus primi tentantes nauibus altis
Disiunctas gentes docuerunt iungere mercem
Et primi stellis numeros nomenque dedere:
Atque oculis mirum voces sentire figuris.
Hi muros iopes: gazam quoque claida complent.
Antiquamque tyrum: beryti & moenia gratę:
Vicinamque mari byblim: sydonaque pulchram
Quam iuxta liquido bostrenus gurgite currit:
Et pinguem tripolim: necnon arthosida sacram
Laodicem pariter. positam prope littus amoenum
Et posidi turres: & daphnes optima tempe

Terrarum mediis apamee moenia clare
Ad cuius partes eoas orontes.
Antiochi medius dirimit qui gurgite regna:
Hec omnis pinguis tellus est vbere leta:
Arboribus pariter. pecoriq3 ⁊ cōmoda viti:
Ad cuius fines veniens: quos terminat auster:
Arrabij cernes extremi littora ponti.
Qui syriam medius disterminat arrabiamq3
Et tangit vergens orientem versus elanos.
Diues arabs post quos latissima possidet arua
Que protenta diu cinguntur ab equore perso
Atrabioq3 ferit zephyrus quod flamine seuo
Persica nam flatus eoi littora turbant
Ora: sed hec austro tendit subiecta per ortus
Fluctibus oceani pulsatur ⁊ vndiq3 rubri.
Hanc quoq3 describam tenui ratione recensens:
Pascere nam populos foelices diuite terra
Floribus ⁊ varijs miracula prebet odoris.
Nanq3 thyo smyrnaq3 viget cum thuris odorē
Et casia. necnon ⁊ canne dulcis odore
Cinnama preterea iocunde naribus aure
Fertilis hec generat tellus. auriq3 metalla
Uestibus auratis quare gens vtitur illa.
His pueros seruans molochites splendet arenis
Andromadasq3 lapis cōpescens pectoris iras.
Sed libani montis sunt post declivia primi
Foelices opibus nabatei nomine dicti.
Chablasii post hos atq3 aggeres. inde propinquant
Chatramis atq3 sace: contra sunt persidis equor
Mineiq3 maris prope rubri littora viuunt
Atq3 sabe post hos: necnon habitant cletabeni

Arrabię populi celebres hi nomine claro.
Sunt tamen & plures alij: nam maxima tellus:
Trans istam zephiri sub partes degit erembum
Speluncis genus infoelix & rebus egenis
Qui solis radijs nigrescunt corpus adusti
Dispersiq3 dolent lustrantes more ferarũ
Non arabis similes opulentis scilicet ęqua
Omnibus esse potest nunq̃3 fortuna bonorũ.
Post libani montis populi sunt solis ad ortus
Alterius syrię. quę tendit ad vsq3 sinopen
Cappadoces medijs habitant in finibus huius
Terminus assyrios. sed claudit ponticus ille
Thermodon: pelagi qua pulsat gurgite fluctus:
Cuius ab eoo decurrit limite vastis
Viribus euphrates descendens montibus asperis
Armenię longusq3 noton pertendit & inde
Ad solem flexus babylonis diuidit vrbem:
Littora deinde ruens perrumpit persidis vndę
Extrema fluuij sub parte terredona radens
Huius ad aurorã ripis deuoluitur altis
Tigris. aqua superant quem flumina nulla rapaci
Sed tantum superat: quantum vix septimus ortus
Conficiat pedibus spacij properantibus ire:
Atq3 lacu medius thonites intrat & exit
Nec violatur aqua: quãuis penetrabilis illa
Ocior atq3 vadis emergens cedit amaris:
Hoc tamen omne solum fluuius quod cingit vterq3
Indigne populi pro re dixere medãnem:
Quod medias amnes has terras flumine cingunt
Agricolis pariter pastoribus atq3 feracem
Vbere nam lęto florenti semina cuncta

Herbarumq3 toris & gramina leta virescunt:
Et varijs rami complentur fructibus alti:
Gens quoq3 prefulget claris in laudibus illa:
Nam peperit multos celsa virtute potentes
Atq3 adeo similes: licet vt mortalibus esse
Armenij iuxta quā sunt aquilonis ad axes
Cōminus & fortes: quos sentit mars matieni
Quos prope concludunt euphraten collibus altis
Montes diuitiis pariter belloq3 potentes:
Ad partes austri babylon: quam moenibus olim
Mirandis posuit firmisq3 semiramis vrbem
Cuius in arce domū splendentē fecerat auro:
Quam simul argentū varie decorauit eburq3
Hoc quoq3 p ingue solum palmarp diuite silua:
Quod fert berylli munus preciosius auro:
Berylli lapidem liquidum: glauciq3 coloris.
Per loca que tendunt asiane ad moenia petre.
At supra babylona vides & flamina vasta
Cissos messabiasq3 chalonitasq3 feroces.
Armenios montes si linquens ibis ad ortus
Medica noscetur tibi tellus: cuius ad axes
Geri sunt mardiq3 viri simul atrapateni
Ad noton inde habitant medorum rura tenentes.
Medea hinc fugiens dederat cognomina terre
Hinc medij varios vsus nouere veneni:
Quorum per multas spacium diffunditur oras.
Hec generat narcissiten oriente sub ipso
Qui lapis est fuscus: cōplent hanc vndiq3 silue
Inter quas homines pecuaria ditia pascunt.
Caspiadas tangunt portas: qui solis ab ortu
Rupibus hec celsis asie sunt claustra potentis:

Qua via sub boream duplex: se scindit: et austrum:
Hec regio persas hyrcanos ducit: at illa:
Sub colles imos habitant: post caspia claustra
Martia gens parthi: telis arcuqz potentes:
Viuere qui spolijs gaudent: raptuqz nefando:
Qua propter bellis homines vexantur in orbe:
Atqz optata perit multo pax sanguine mundi.
Post hos est persis circundata montibus altis
Assiduis florens regnis: et diuite censu
Ex quo perdomuit sydorum moenia sardis
Cingitur excelsis hec vndiqz collibus omnis
Aduergens austros post caspia claustra petensqz
Quod proprio pelagus celebrat cognomine latum
Atqz tripartitis habitatur finibus illa.
Nanqz colunt alij rigide sub partibus arcti
Terras quas medij nemorosis montibus vmbrant:
Ast alij medie viuunt regionis in aruis
Littora postremi tangunt australia perse
Prima parte sabe medijsqz pasargada: post hunc
Tascorum telis habitat gens fortis et arcu.
Quinqz tenent populi diuisos persidis agros:
Amnibus hec multis recreatur et vbere pingui
Hinc choros immensus profunditur. inde choaspes
Fonte cadens indo: qui stringit gurgite fusa
In cuius ripis preclarus fulget achates
Pondere consimilis voluit quos vnda cylindris
Fertilis hec tellus foecundis pascitur auris
Nam ventis semper florescunt rura secundis:
Hec eadem gemmis nimium decoratur honestis
Quarum quis varias vires? quis nomina dicat?
Te colythum memorem iusto cognomine dictum

Qui lapides renum tritus potusqȝ resoluit:
Miritenenqȝ bonum nardi cum reddat odorem
Hic est actites sonitum cui spiritus addit
Archanum crepitans pregnantibus vtilis esse.
Necnon pyrites: digito qui strictus adurit
Gemmaqȝ quę radios emittit candida solis
Atqȝ selenites lunaris imagine lucis:
Quod decus ⁊ minuit proprij splendoris ⁊ auget.
Respice nunc reliquas asię sub finibus oras.
Persidis ad pontum carmani solis ab ortu
Littora pars habitant: medię pars limina terrę:
Cedrosi post hos tendunt orientis ad ignem
Oceanum iuxta radijs proprioribus vsqȝ
Est scythię tellus australis flumen ad indum:
Qui ponto rapidus rubro contrarius exit.
Surgite nam celeri rectus decurrit ad austrum:
Caucasus oriens primum de montibus altis.
Diuidua cuius patalanę cingitur vnda
Separat innumeras ⁊ vasto gurgite gentes:
Ad partes rapidi qua vergunt lumina solis
Oritas aribasqȝ simul liniqȝ aracbotas
Vtentes leuis: ⁊ satraidas simul omnes
Pampanij montis sub celsa rupe arienos
Nomine cõmuni: qui terras vbere nullo
Florentes habitant: squallent nam sentibus aspris
Coralij lapidem: qui rubrum littore carpunt.
Saphirijqȝ decus nigri flauijqȝ coloris
Saxorum cędunt venis ac merce beati
In quorum terras hinc tethyios ęquora claudunt
Quas primo titan ascendens lumine cernit
Vnde color populis niger est flagrantibus ortus.

Atq; gerunt similis hyacintho fronte capillos.
Effodiunt alij terras: auriq; metallum.
Ast alij texunt tenuissima tegmina lini.
Vel dentes stringunt elephantis ab ore reuulsos:
Scrutantur ripis alij torrentibus imbri:
Berylli gemmas glauci: nitidumq; adamanta:
Atq; aura viridi legitur: que splendet iaspis:
Coralijq; decus liquidi: gratiq; topazi
Purpureoq; amethysos inest suffusa colore:
Diuitias magnas sic tellus illa ministrat:
Assiduis rigant hanc totam fontibus amnes
Arboribusq; viget varijs milioq; sequenti:
Et precio rubre perfloret arundinis illa.
Hinc alij superant procero corpore tantum
Insiliant equitum faciles vt more elephantis:
Ast alij viuunt sapienti pectore nudi
Luminibusq; vident rectis mirabile solem
Et radios oculis & sacra mente retractant
Signaq; concipiunt arcana luce futuri:
Psitacus hic viridis decoratus torque rubenti
Nascitur: humane simulat qui verbera lingue.
Nunc age te fluuios montes formāq; docebo:
Ipsius terre populos gentesq; beatas
Marginibus ternis tellus hec clauditur omnis
Obliquatq; latus per cunctas linea partes.
Hesperios fines immanis terminat indus:
Ad notios pelagus concludit gurgite rubrum:
Sed gentes ortus & caucasus excipit arctum.
Hanc homines habitant multi ditesq; colendam
Nominibus varijs discreti: & finibus amplis:
Dardanij ripas contingunt fluminis indi

Hic vbi precipitem scopuli fundunt acesinem
Huncq3 capax classis venienté voluit hydaspes
Tertius hos sequitur splendenti gurgite cophes:
Toxilus inter quos habitat cũ gente fabarum.
Hinc scodri post hos sunt: peucaneiq3 feroces.
Sangarideq3 truces: auri qua pondus onustum
Deuoluens: hypanisq3 trahit: rapidusq3 megarus
Quos capit emodo missos gangetica monte
Tellus porrigitur que ad terre colidis austros
Oceani tangens pelagus sub collibus altis
Quos volucres metuunt celeri contingere penna
Unde locis graij posuerunt nomen aornin
Hic via que celebrat nomen dionysia bacchi
Cui statuas dederat victoria finibus illis
Hic tylos est superans vaste miracula terre
Insula: nanq3 viret cunctis in partibus anni
Nec folijs nudat ramos autumnus in illa.
Assiduéq3 tenet flores genus arboris omne.
Hic adamas fulget lymphantia pectora sanans.
Et prohibens miseris occulti damna veneni:
Quem minime valeat ferrum superare nec ignis:
Frangitur hircino maceratus sanguine tantum
Sed tepido: fractis multis incudibus ante:
Ad motum retrahi defendens robore miro
Hic lignis lucem simulat splendore lucerne
Hinc meruit nomen preclaro nomine dignum
Tot sunt per terras vulgate nomine gentes:
Nam reliquas que mens valeat mortalis in orbem
Dispersas: numerare tibi sine numine magno?
Quod bene disposuit terras: pontiq3 profundum:
Sideribus varijs decorans celestia templa:

Et multis recreans: varijsq3 coloribus arua
Munera per populos tribuens diuersa virorum.
Sed nos terrarum tractus gaudere per euum:
Et quecunq3 mari circumdatur insula vasto:
Oceanusq3 simul: necnon penetrabilis vnda:
Quam gremio tellus sinuoso suscipit alma:
Et fluuij montesq3 lacus: quos continet orbis:
Nam pelagi partes percurri carmine vastas:
Et terre pariter regiones finibus amplis:
Omnipotens pro quo genitor mihi premia donet.

Pomponij melle vna cū prisciani ex dionysio de or/
bis situ interpretatione finit. Erhardus ratdolt Au/
gustēsis impressit Venetijs. 15. Calen̄. Augusti An/
no salutis nostre. 1482. Laus deo.